

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

พรรฐธกมล คงทอง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

พรรฐธกมล คงทอง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

PHADTAKAMON KONGTONG

A THEMATIC SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2024

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**
ชื่อนักศึกษา	:	**พรรฐธกมล คงทอง**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ดร.สันติ อุนจะนำ**
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	**ผศ.ดร.ทิพมาศ เศวตวรโชติ**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....

(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....

(ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....

(ดร.สันติ อุนจะนำ)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม) .....

(ผศ.ดร.ทิพมาศ เศวตวรโชติ)

กรรมการ .....

(พระครูวินัยธรวุฒิชัย ชยวุฑฺโฒ, ดร.)

กรรมการ .....

(ผศ.ดร.ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	Guidelines for educational institution institution administration in accordance with the principles of Philosophy sufficiency economy of educational institution administrator in Phunphin District Under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2
Student's Name	:	Phadtakamon Kongtong
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Education Administration
Anno Domini	:	2024
Advisor	:	Dr.Santi Aunjanum
Co-Advisor	:	Asst. Prof. Dr.Tippamas Sawetvorachot

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....

(Phrakhrusriveerakhunsunthon, Asst. Prof. Dr.)

Dissertation Committee:

Chairman .....

(Dr.Supattara Pusitrattanavalee)

Member (Advisor) .....

(Dr.Santi Aunjanum)

Member (Co-Advisor) .....

(Asst. Prof. Dr.Tippamas Sawetvorachot)

Member .....

(Phrakhruvinaithorn Wutthichai Chayawuddho, Dr)

Member .....

(Asst. Prof. Dr.Teerapong Somkhaoyai)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์ : **แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**

ชื่อนักศึกษา : **พรรฐธกมล คงทอง**

ชื่อปริญญา : **ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาวิชา : **การบริหารการศึกษา**

ปีพุทธศักราช : **2567**

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : **ดร.สันติ อุนจะนำ**

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพมาศ เศวตวรโชติ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 3) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยทำการใช้สูตรเครซี่และมอร์แกน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณา

ผลการวิจัย พบว่า :

1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.03

คำสำคัญ การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

Thematic Topic	**: Guidelines for Educational Institution Administration in Accordance With the Principles of Philosophy Sufficiency Economy of Educational Institution Administrators in Phunphin District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2**
Student's Name	**: Phadtakamon Kongtong**
Degree Sought	**: Master of Education**
Program	**: Educational Administration**
Anno Domini	**: 2024**
Advisor	**: Dr. Santi Aunjanam**
Co-Advisor	**: Asst. Prof. Dr. Tippamas Sawetworachot**

This research aimed to investigate : 1) The conditions of educational institution administration according to the philosophy of Sufficiency Economy of educational institution administrators in Phunphin District Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 2) The present educational institution administration guidelines based on the philosophy of sufficiency economy for educational institution administrators in Phunphin District Under the Suratthani Primary Educational Service Area Office 2. 3) The evaluate educational institution administration guidelines according to the philosophy of Sufficiency Economy of educational institution administrators in Phunphin District Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2. The sample group included administrators and teachers of educational institutions in Phunphin District. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2. A total of 219 students from 38 educational institutions. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan formula. 7 experts and 7 scholars, using quantitative and qualitative research methods The research tools were a questionnaire, 5-level rating scale, interview form, and assessment form. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation and descriptive statistics.

The research result was as follows :

1) Guidelines for educational institution administration according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions in Phunphin District. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, It was found that overall and in each aspect at a high level.

2) Guidelines for school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school administrators in Phunphin District Under the jurisdiction of the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, by experts, consisting of 4 areas: academic administration according to the philosophy of Sufficiency Economy; Budget management according to the philosophy of Sufficiency Economy Personnel management according to the philosophy of Sufficiency Economy General administration according to the philosophy of Sufficiency Economy.

3) Level of suitability of educational institution administration guidelines according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions in Phunphin District Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, overall, it is appropriate accounting for 97.03 percent.

Keywords : Educational institution administration, Philosophy of Sufficiency Economy, Educational institution administration according to the philosophy of sufficiency economy

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการศึกษาด้านการบริหารการการศึกษาระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี ที่กรุณาเป็นประธานการสอบ ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ในระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการการสอบสารนิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในเล่มสารนิพนธ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณดร.สันติ อุนจะนำ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพมาศ เศวตวรโชติ ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำจนประสบผลสำเร็จ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความสะดวกด้วยดีตลอดจนเพื่อนนักศึกษาปริญญาโททุกท่านที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณครอบครัวและญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ที่คอยห่วงใยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตั้งแต่เริ่มเรียนจนจบการศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการะบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ ที่มีคุณค่ายิ่ง

พรรฐธกมล คงทอง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ซ
กิตติกรรมประกาศ..... ญ
สารบัญ..... ฏ
สารบัญตาราง..... ฑ
สารบัญภาพ..... ณ
บทที่
1 บทนำ..... 1
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา..... 1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย..... 4
1.3 คำถามการวิจัย..... 5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย..... 5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ..... 6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา..... 10
2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา..... 10
2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา..... 12
2.1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา..... 13
2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา..... 15
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 27
2.2.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 27
2.2.2 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 29
2.2.3 ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 31
2.2.4 องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 36
2.2.5 การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ..... 45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	2.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	52
	2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	66
	2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
	2.5.1 งานวิจัยในประเทศ	72
	2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ	75
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	**78**
	3.1 ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	78
	3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
	3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
	3.1.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	80
	3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
	3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	81
	3.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	82
	3.2 ขั้นที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	84
	3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย	84
	3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
	3.2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	84
	3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
	3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	85
	3.2.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	85
	3.3 ขั้นที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	85
	3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย	85
	3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
	3.3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	86
	3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
	3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
	3.3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	**88**
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
	4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	88
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
	ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	88
	ตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	97
	ตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	103
5	**สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ**	**109**
	5.1 สรุปผลการวิจัย	109
	5.2 อภิปรายผล	116
	5.3 ข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม		**124**
ภาคผนวก		**132**
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ	133
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย	135
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	155
	ภาคผนวก ง การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	184
	ภาคผนวก จ ภาพการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	197
	ภาคผนวก ฉ แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	202
ประวัติผู้วิจัย		**212**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานวิชาการ	60
2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานงบประมาณ	62
2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานบุคคล	63
2.4	ความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานทั่วไป	65
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	79
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
4.2	สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม	90
4.3	สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	91
4.4	สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	93
4.5	สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	94
4.6	สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	96
4.7	ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.8 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 105

4.9 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 106

4.10 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 107

4.11 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 108

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2.1	สรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	38
2.2	แผนผังความสัมพันธ์แห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	38
2.3	กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	41
2.4	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา	46
2.5	ภาพความสำเร็จที่คาดหวังของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	48
2.6	การแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา	50
2.7	โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	67

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ สถิติอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน ปัญหาแรงงานนอกระบบและการค้า มนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนไทยและสังคมไทยในหลายประการสังคมไทยก้าวสู่วัฒนธรรมทางการเมืองที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของภาครัฐมากขึ้น มีมุมมองและโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคมในเรื่องการแสดงสิทธิและการเข้าถึงสิทธิ ส่งผลผลักดันให้เกิดการแตกแยกทางความคิดระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ นำไปสู่สภาวะความขัดแย้งที่มีความรุนแรงและทวีความซับซ้อน กลายเป็นจุดเปราะบางในการรักษาเอกภาพของประเทศและการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมไทย หากยังไม่สามารถ สร้างความสมานฉันท์ สามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของคนในประเทศได้ ด้านคุณภาพแรงงานมีปัญหาสะสมต่อเนื่องมานานซึ่งสะท้อนสภาพปัญหาจากประชากรวัยแรงงานช่วงอายุ 15-60 ปี ของประเทศซึ่งมีจำนวนกว่าร้อยละ 79 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายและลูกจ้างขาดทักษะที่จำเป็นเกือบทุกด้านในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการโดยเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการบริหารจัดการเวลาและทักษะการสื่อสารและการแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 1 - 3) ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะพัฒนาคน ให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ที่จะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต สู่การมีงานทำในสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2565, หน้า 5)

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ในส่วนของประเทศไทย ก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1) ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาคือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด พวกเขาทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัย สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย มีวิสัยทัศน์ คือ “คน

ไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 10)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวโรกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ความว่า “พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีมีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้มีพอสำหรับใช้เท่านั้นเองแต่มีความหมายพอมีพอกิน หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือยแต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำสมควรที่จะปฏิบัติ คือ คำว่า พอก็เพียงพอ เพียงนี้ก็พอนั่นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิดอันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่เบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง แปลว่า ความพอประมาณและความมีเหตุผล” (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 3)

จากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ พ.ศ.2517 เป็นต้นมา จะพบว่า พระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาและการมีคุณธรรม เป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้รู้จักกันดีภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง (กันตยา มานะกุล, 2550, หน้า 43) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้บุคคลได้มีความสุข สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นคง รู้จักนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้วางแผนและดำเนินการด้วยความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดคุณค่าใหม่ในการดำรงชีวิต ให้บุคลากรอยู่ดีมีสุขและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์, 2552, หน้า 3-4) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากรด้านการศึกษา นักศึกษา และนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำแนวทางมาปรับใช้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) (ธีธัช บำรุงทรัพย์, 2563, หน้า 1)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เริ่มมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้น้อมนำเนื้อหาเกี่ยวกับ “หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”ตามคำนิยามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับพระราชทานเมื่อวันที่ 29

พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 เข้าสู่หลักสูตร โดยระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ กำหนดให้นักเรียนทุกระดับชั้น เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรนี้แล้ว จะต้องเข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง”อย่างแพร่หลายในโรงเรียนทั่วไป (ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2566, ออนไลน์) โดยกำหนดให้มีการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค, 2565, หน้า 1)

การบริหารสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงาน นั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรม ที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ (กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์, 2565, หน้า 3) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญของสถานศึกษา เป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการศึกษา มีสมรรถนะในการจัดการศึกษา มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถในการจัดการความรู้และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการชั้นเรียนการจัดการและพัฒนาหลักสูตรรวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งการวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการบริหารและจัดการศึกษาโดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ รวมทั้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการของฝ่ายบริหารงานต่าง ๆ อาทิเช่น ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคลและฝ่ายบริหารงานทั่วไป (กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น, 2560, หน้า 3)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดกรอบแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 กลยุทธ์ที่ 3 กล่าวถึงยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีแนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 ว่าด้วยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ได้รับรางวัลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ประจำปี 2562 - 2565 จำนวน 17 แห่ง ที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565, หน้า 15) ซึ่งมีความสอดรับกับการดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาที่ที่มีความจำเป็นต้องยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ ความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม เพื่อให้จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลในการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่สำคัญคือ ผู้บริหาร ควรมีการจัดการพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนิเทศติดตาม ประเมินผล พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จนเกิดองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้จริง เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติอย่างสมดุล เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืนต่อไป (ประไพ มีแก้วรัตนกุล และ สุรินทร์ ภูสิงห์, 2565, หน้า 31-32)

จากความเป็นมา และนโยบายแนวทางการพัฒนาข้างต้น เพื่อพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาได้มีแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่บนความพอประมาณ พอดี ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีเหตุผลในการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งมีการวางแผนงานที่เป็นระบบเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้สถานศึกษาสามารถก้าวต่อไปในทุกสถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะสถานศึกษาเป็นสถาบันหลักในการบ่มเพาะ ปลูกฝังจิตใจของเด็ก ๆ ให้เติบโตขึ้นเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.2.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.2.3 เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

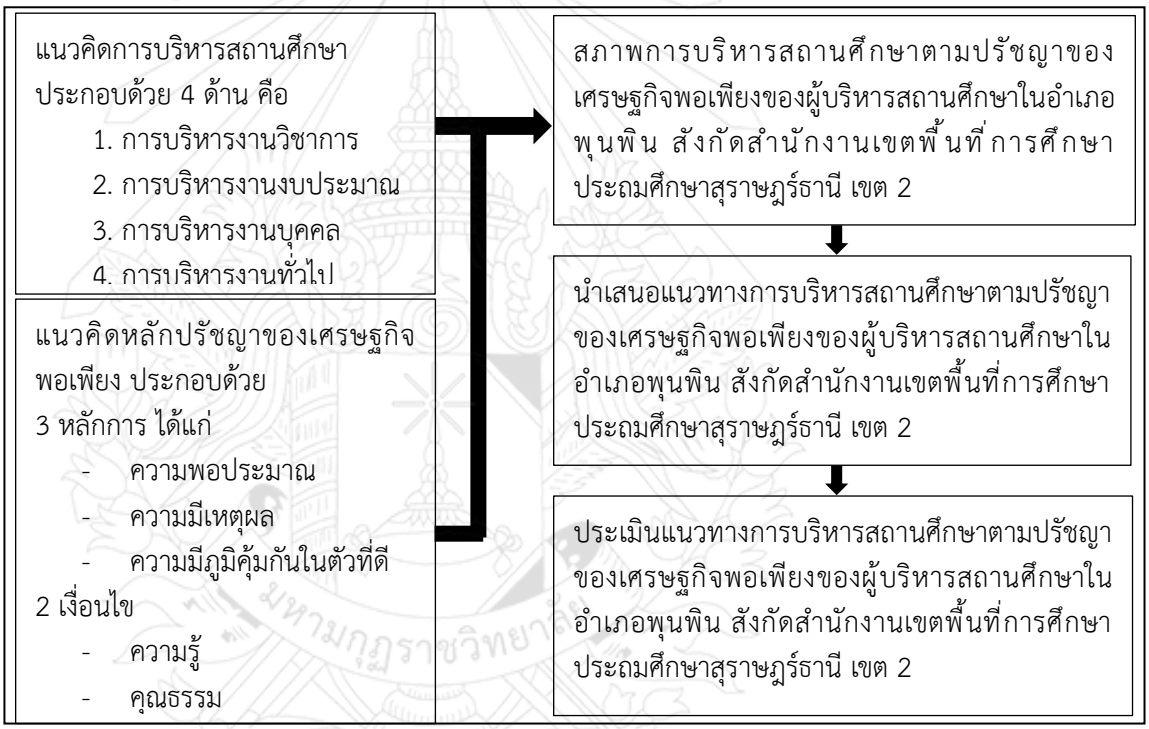
1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นอย่างไร

1.3.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีความเหมาะสมหรือไม่

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และคณะครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 สถานศึกษา รวม 387 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร และคณะครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามสูตรเครซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด , 2553, หน้า 43) ได้จำนวน 219 คนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นผู้บริหารจำนวน 35 คน ครู 184 คน และการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.5.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาเป็นตัวแปรที่ศึกษาเฉพาะประเด็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. การบริหารงานวิชาการ 2. การบริหารงานงบประมาณ 3. การบริหารงานบุคคล และ 4. การบริหารงานทั่วไป ในแต่ละด้านประกอบด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม และแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.5.3 ขอบเขตด้านสถานที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 แห่ง

1.5.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย เดือน ตุลาคม 2566 – เดือน มีนาคม 2567

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะใช้ในการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือของกลุ่มบุคคลภายใต้ความรับผิดชอบในการดำเนินงานสี่ฝ่าย ได้แก่ บริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป เพื่อให้จัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนทุกระดับโดยยึดทางสายกลาง ดำรงชีวิตบนความพอเพียง อาศัยอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างปลอดภัยและมั่นคง

โดยอาศัย 3 หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความพอประมาณ คือ ความพอดีในการกระทำต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับตนเองต่อสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวให้พร้อมกับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปของ สถานการณ์นั้น ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ความรู้ คือ สิ่งที่เกิดการการสั่งสมจากการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้า ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่กับความรอบรู้ทางวิชาการ การใช้ชีวิต ที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงกันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

คุณธรรม คือ คุณงาม ความดี ที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน เป็นสุภาพชน มีสำนึกรู้ผิดชอบชั่วดี เกรงกลัวต่อการกระทำความผิด ละอายต่อการทำบาป

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การที่ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาตามขอบข่ายแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการด้านการบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นเรียน มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาความรู้ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความพอประมาณ มีเหตุผล เตรียมพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการนิเทศติดตาม วัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการบริหารงานงบประมาณ โดยมีระบบการควบคุมภายใน มีการนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร จัดสรรงบประมาณตามความต้องการตามสถานการณ์ที่เป็นจริง มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่าง

เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ มีความรับผิดชอบ มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด มีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานบุคคล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานทั่วไป มีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมในทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา เชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน และจัดการสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วยอาณาเขตครอบคลุม 8 อำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอบ้านตาขุน อำเภอพนม อำเภอพุนพิน และอำเภอวิภาวดี

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 แห่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักทางการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยกเว้นอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประเมินหรือพัฒนางานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยกเว้นอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2

1.7.2 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการวางแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ปัญหาอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.7.3 ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2” ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการตามแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัย หนังสือ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

2.1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.3 ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.4 องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.5 การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา อาจจะเรียกว่า การบริหารสถานศึกษา ตามที่เรียกในอดีตก็ได้ ซึ่งนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้นิยามหรือความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973, p.14) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การอำนวยการ การควบคุม และการดำเนินการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดของสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึง ถึงผลสุดท้ายของการศึกษา และการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับครู ผู้เรียน แผนการสอน หลักสูตร กิจกรรม วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และการแนะแนว

เกรก (Gregg, 1997, p.32) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นการปฏิบัติและเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนผู้เรียนเข้ามารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

มาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานให้สำเร็จโดยต้องอาศัยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการการศึกษาบริหารกิจกรรมทุกชนิดและดำเนินการ ทุกอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจัดให้ประชาชนทุกคนในสังคมนั้นได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปพัฒนาชีวิตและสามารถอยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างมีความสุข ตามศักยภาพของตน

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ทองประกาย เพชรสวัสดิ์ (2562, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารกิจเกี่ยวกับการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการสถานศึกษาทางด้านงานวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหาร ทั่วไป เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

จุฑามาศ แจ่มมี (2563, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการต่าง ๆ ที่การจัดการส่งเสริมผลักดันผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เช่น ความสามารถ พฤติกรรม ทัศนคติ ค่านิยม โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้ผู้เรียนออกไปเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม

ธนากร จักรหา (2563, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถกระบวนการบริหารทรัพยากรต่างๆ สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสู่ความก้าวหน้าและมีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนเก่งคนดีและมีความสุข

ชลพงษ์ ทองอุดม (2564, หน้า 13-14) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคลภายใต้การรับผิดชอบงานหกงานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจกรรมผู้เรียน งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่และงานความความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

พัทธนันท์ เมตตา (2564, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารหรือการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปได้เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน โดยมีการส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่ผู้เรียนเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

เสรี ภักดี (2564, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกิดจากการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือของกลุ่มบุคคล ภายใต้ความรับผิดชอบในการดำเนินงานสี่ฝ่าย ได้แก่ บริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป เพื่อให้จัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในด้านการประสานงานให้บุคคลต่างๆ ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมกันให้เป็นไปได้ด้วยดี มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการบริหารที่ดีเพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้นิยามหรือความหมายความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

รอบบินส์ (Robbins, 1998, p.11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการบริหารสถานศึกษาที่มีความสำคัญ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา

เจสส์ (Jesse, 1999, p.140) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษานั้นไม่ว่าในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กหรือใหญ่ ผู้บริหารล้วนตระหนักถึงหลักในการบริหาร โดยมุ่งบริหารจัดการให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิผลต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างสูงสุด มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการบริหารที่ดี และร่วมทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นการร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างสูงสุด โดยไม่มีข้อจำกัดของขนาดของสถานศึกษามาเป็นเหตุผลในการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนต้องตระหนักในหน้าที่ เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการชี้นำ การที่สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จเป็นองค์กรในระดับแนวหน้าได้นั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติให้เหมาะสม

กรรณสพร ผ่องมาส (2561, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในด้านการประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมกันให้เป็นไปได้ด้วยดี ตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ภาธรณ์ สิรวรรธกุล (2561, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยมีผู้รับผิดชอบในการงานตามนโยบายทางการศึกษาของประเทศไทย

พรเทพ รู้แผน (2561, หน้า 41) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศชาติ 5 ประการ คือ

1) ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม

2) ช่วยให้การถ่ายทอดความรู้ และการฝึกอบรมผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

3) ช่วยส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาในการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่คู่สังคมไทย

4) ช่วยทำให้สถานศึกษากลายเป็นแหล่งสร้างสรรค์ เชิดชูไว้ซึ่งความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างแท้จริง

5) ช่วยทำให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สุนิสา มุ้ยจีน (2563, หน้า 13) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาทักษะความรู้ในกระบวนการดำเนินงานและการสั่งสมประสบการณ์ มีการกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงานอย่างต่อเนื่อง การยอมรับจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ได้

ศศิวิมล คนเสงี่ยม (2563, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการประสาน ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยตรงตามวัตถุประสงค์ที่ทางสถานศึกษาตั้งไว้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากรทาง การศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยตรงตามวัตถุประสงค์ที่ทางสถานศึกษาตั้งไว้

2.1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เสริมสร้างพัฒนาและให้การส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานอย่างสูงสุด ซึ่งนักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้นิยามหรือความหมายของบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

มาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 16) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญและมีบทบาทในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการที่จะบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561, หน้า 51) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน มีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อควบคุม ดูแล ส่งเสริม ประสานงานวางแผนดำเนินการและประเมินผลงาน ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากร บริหารทั่วไป และการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, หน้า 44) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป ส่งเสริมการจัดการศึกษาในสถานศึกษา คอยสนับสนุนการทำงานและพัฒนาครู เป็นผู้นำในการวางกลยุทธ์นำพาสถานศึกษาไปในทิศทางที่ตั้งเป้าหมายไว้ รู้จักการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีสอดรับกับสถานการณ์ รู้การใช้เทคโนโลยี สร้างจูงใจในการทำงาน นำพาสถานศึกษาไปในทิศทางที่เหมาะสม

ธวัชชัย ทัพคำภา (2563, หน้า 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่จะมีบทบาทสำคัญ ในการเสริมสร้างชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อีกด้วย ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะทำให้ สถานศึกษาต้องมีความใกล้ชิดและสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญอย่าง ยิ่งในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการคิดการตัดสินใจ การร่วมมือประสานงานกับบุคคล ทั้งภายในองค์กรของตนเอง และภายนอกองค์กร และบริการผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการขอ ความสนับสนุนจากองค์กรของเรา อย่างมีศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งไว้บรรลุวัตถุประสงค์

ธนากร จักรหา (2563, หน้า 21) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในวิชาชีพ เสริมสร้างพัฒนาให้การส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สร้างขวัญกำลังใจตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ ติดตามการทำงานของบุคลากร ให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานอย่างสูงสุด

ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช (2564, หน้า 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญที่ต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา โดยมีการวางแผนและดำเนินงานด้านการพัฒนาจัดทำหลักสูตร นำไปใช้ กำกับติดตาม ตลอดจนประเมินผลการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

เบญจพร สุคนธร (2565, หน้า 29) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยใช้หลักเกณฑ์และหลักวิชาการมาประยุกต์ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์รวมถึงวิธีการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายและสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ เป็นผู้นำการคิดและตัดสินใจโดยให้ผู้รับผิดชอบงานด้านต่างๆเป็นผู้ลงมือกระทำ ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการวางแผนการจัดการศึกษา การควบคุมการดำเนินงาน การบริหารงาน การระดมทรัพยากรอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมความสัมพันธ์กับบุคลากรฝ่ายต่างๆ

รวมทั้งชุมชน ผู้ปกครอง โดยใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเวลาดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่สถานศึกษา

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 24) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลนำไปสู่การปฏิบัติต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็น ผู้ประสานงาน ดูแลควบคุมตัดสินใจแก้ปัญหา และประเมินผลเกี่ยวกับงานในสถานศึกษา ในทุกด้านสู่การปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่ผู้บริหารหรือผู้นำ ดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 23-33)

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความสำคัญ มุ่งให้มีการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยมุ่งให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขอบข่ายและภารกิจดังนี้ การพัฒนา การดำเนินงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่บุคลากร ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ เป็นการใช้ทรัพยากรและค่าใช้จ่ายที่มีมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนงานหรือโครงการนั้น ๆ โดยใช้งบให้น้อยที่ดี แต่เกิดประสิทธิภาพคุ่มค่าสูงสุดในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ได้แก่ 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายการศึกษา การจัดการแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ 2.2 การจัดสรรงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ 2.3 การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย การจัดการ

ทรัพยากร การระดมทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา 2.5 การบริหารการเงิน ประกอบด้วย การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษา การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี 2.6 การบริหารบัญชี ประกอบด้วย การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ประกอบด้วย การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะเจาะจงและจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

3. การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการกับทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งให้ทุกคนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการส่งเสริมสนับสนุนความสามารถ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกคนอย่างทั่วถึง มีการเสริมแรง สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคคล ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้ 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ประกอบด้วย การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู 3.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ประกอบด้วย การดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเจ้ารับราชการกรณีได้รับมอบอำนาจ การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การแต่งตั้ง ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุกลับเข้ารับราชการ การรักษาราชการแทนและการรักษาการในตำแหน่ง 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประกอบด้วย การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินเดือนตอบแทนอื่น งานทะเบียนประวัติ งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ การขอหนังสือรับรอง 3.4 วินัยและการรักษาวินัย ประกอบด้วย กรณีวินัยไม่ร้ายแรง กรณีวินัยร้ายแรงการอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การเสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดวินัย 3.5 การออกจากราชการ ประกอบด้วย กรณีไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนาน หรือเหตุทดแทน กรณีมลทินมัวหมอง กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล

4. การบริหารงานทั่วไป เป็นงานสนับสนุนที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาบรรลุผล ตามนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาที่วางไว้อย่างมีคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้เป็นไงอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับผู้เรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมกิจการผู้เรียน การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการ

จัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 29-35) ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้”

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมใหม่แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนใหม่ความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน คือ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นแล้วแต่กรณี การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชี

การเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกัน คือ การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกัน คือ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับผู้เรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการผู้เรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 21 - 23) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานในสถานศึกษา 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ จัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสาน ความร่วมมือ

กับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ จัดการศึกษามีภาระหน้าที่ คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้การบริหารอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่งาน คือ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายองค์กร การจัดระบบการบริหารและพัฒนาหน่วยงาน งานเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือไอทีต่างๆ ที่นำมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล การส่งเสริมสนับสนุนด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป งานดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การทำสำมะโนผู้เรียน การรับผู้เรียน การส่งเสริมประสานงานการจัด การศึกษาในระบบนอกระบบ ตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงาน กิจการผู้เรียน งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัด การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นการจัดระบบการควบคุมภายในองค์กรงานบริการสาธารณะงานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นกำลัง และกำหนดตำแหน่งการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย การวางแผนอัตราการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ มุ่งเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบ ดำเนินงานได้อย่างไม่ติดขัด ยึดหลักการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และผลงานขอบข่ายการบริหาร งบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา การเบิกจ่ายอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และ รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดการทรัพยากร การระดมทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการ เงินและงบประมาณทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูล สินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2553, หน้า 14) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ให้กระทรวงจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานการ บริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 17) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายที่นักวิชาการจำแนกไว้ จะมีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 31) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยภารกิจในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีการนำทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนากร จักรหา (2563, หน้า 26) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน คือ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคลากร และบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะเก่งในการบริหารทั้ง 4 ด้านแล้วยังต้องเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี และเป็นผู้กำหนดทิศทางของผู้แก้ปัญหาและผู้สร้างแรงจูงใจในสถานศึกษา จึงจะนำพาให้ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารสถานศึกษา

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 18) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไปร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนให้ได้รับการพัฒนา ทางด้านคุณธรรม สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม ในการที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานและประสิทธิภาพสูงสุด

จากแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัย ตำรา หนังสือ ผู้วิจัย ได้นำแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 21 -23) มาเป็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษา โดยเล็งเห็นว่าการบริหารงานในสถานศึกษา 4 ฝ่าย ได้แก่ การจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ

ด้านการบริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามกฎกระทรวง ซึ่งถูกกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตาม ความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) พร้อมนักวิชาการต่างๆ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาดังนี้

1.การบริหารงานวิชาการ

สมิท (Smith, 2002, p.170) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สุภาพรรณ ยวนมาลัย (2561, หน้า 18) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดเพื่อส่งเสริมปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือผู้เรียน เพื่อให้เกิดมาตรฐานและส่งผลให้สถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีประสิทธิภาพ

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561, หน้า 47) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษาการแนะแนวการศึกษา การพัฒนาการประกันคุณภาพ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ด้านวิชาการสามารถบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาให้มีคุณภาพสนองต่อความต้องการความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 22) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 31) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกำหนดแนวทางในการพัฒนาการวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลทางวิชาการ กระตุ้นให้บุคลากรดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ และรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวของกับการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนสอน ให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยที่ดีและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 66) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวม ข้อมูลกำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการเรียนรู้การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กัญจนพร ศรีมงคล (2565, หน้า 41) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด มีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. การบริหารงานงบประมาณ

ดรักเกอร์ (Drucker, 1995, p.12) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาจำเป็นจะต้องบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย โดยพร้อมรับการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการทางการเงินที่เข้มแข็ง โดยจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ควบคุมการใช้เงินให้เป็นไปตามแผนและจัดให้มีการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการให้แล้วเสร็จ

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561, หน้า 47) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึงการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมี โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สุภาพรรณ ยวนมาลัย (2561, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มีความอิสระในการบริหารจัดการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ติดขัด มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และผลงานจากการพัฒนางาน ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 23-24) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สิน การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อต้องการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 31-32) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี วางแผนการใช้งบประมาณที่สอดคล้องกับความจำเป็นของสถานศึกษา มีแผนการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ยึดหลักการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จัดหาพัสดุให้ถูกต้องตามระเบียบเป็นปัจจุบัน กำหนดมาตรการการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีกระบวนการในการควบคุม ตรวจสอบเพื่อให้เกิดความโปร่งใส มีการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณและรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นการจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจภารกิจของการจัดการด้านการเงินของสถานศึกษาเพื่อแสดงรายรับรายจ่ายของโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดว่าจะทำในระยะเวลาที่กำหนดโดยกำหนดเงินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของแต่ละโครงการว่าจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใดเพื่อให้การวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกิจการ

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 66) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สินการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อต้องการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กัญจนพร ศรีมงคล (2565, หน้า 42) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนด้านงบประมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดการเกี่ยวกับจัดทำแผนงบประมาณประจำปี ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนโดยการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษากิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ จัดหาควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับด้านการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา

การบริหารทรัพย์สิน การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงาน การบำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การบริหารงานบุคคล

จอย (Joyce, 1992, p.35) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล คือ การวางแผนอัตรากำลังคน การสรรหาบุคลากร การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร การให้รางวัลและค่าตอบแทน การประเมินผลการปฏิบัติงาน

บาร์เมส (Barrmes, 1995, p.453) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล คือ กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ได้บุคคลมาปฏิบัติงานตามความต้องการ และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ฟลิปโป (Fippo, 1998, p.2) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลไว้ว่า คือ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยการและการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคลากรในการทำงาน ซึ่งได้แก่ การสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การให้ค่าตอบแทน การประสานประโยชน์ และการธำรงรักษาไว้

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561, หน้า 50) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่บุคคลพึงพอใจต่อผลงานและผลประโยชน์ที่ได้ตอบแทน เกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานและพัฒนาองค์กร กระบวนการดังกล่าว เริ่มตั้งแต่การกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับงาน การสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด การเสริมสร้างพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะงานให้แก่บุคคล การธำรงรักษาบุคคลที่มีคุณภาพให้ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการให้บุคคลพ้นจากงานและองค์กร

สุภาพรรณ ยวนมาลัย (2561, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึงกระบวนการเกี่ยวกับบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับงาน เข้ามาทำงานให้ได้ผลดี เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยองค์การสามารถดึงดูด ธำรงรักษาและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้องค์การสามารถทำภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความมุ่งหมาย

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคคล ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักธรรมาภิบาล ในการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพและมาตรฐานตำแหน่ง มีการเสริมแรง สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรใน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 31-32) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการและจัดทำแผนอัตรากำลังโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอความต้องการบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน รวมถึงเสนอความเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการรับย้ายต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพตนเองตามความต้องการ วางแผนการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติตามความสามารถและส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรและชี้แจงต่อประชาคมภายในสถานศึกษา

ดำเนินทางวินัยต่อบุคลากรที่กระทำผิดตามกระบวนการอย่างยุติธรรม พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยยึดหลักความเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคล โดยเริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนา การธำรงรักษา การใช้ประโยชน์ การประเมินผล และการพ้นจากงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 66) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจสำคัญกับบุคคล เพื่อให้ดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ครูได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กัญจนพร ศรีมงคล (2565, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา มีการจัดวางแผนระบบงานให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีและถูกต้องเพื่อการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร และให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษาตลอดจนประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล วางแผนการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติตามความสามารถและส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากร ดำเนินทางวินัยต่อบุคลากรที่กระทำผิดตามกระบวนการอย่างยุติธรรม พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยยึดหลักความเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่น รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม

4. การบริหารงานทั่วไป

แคนโดลี และคนอื่นๆ (Candoli and et at, 1992, p.7) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดเตรียม หรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ระบบสถานศึกษา

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561, หน้า 50) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบบริหารองค์การ ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แนวทางการบริหารงานการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษามีความสำคัญเนื่องจากเป็นงานที่ให้บริการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยการให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สุภาพรรณ ยวนมาลัย (2561, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารสถานศึกษา ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ที่ตั้งไว้ โดยมีการประสานความร่วมมือ สนับสนุน ให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมตามบริบท ส่งเสริมในการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสและมีระบบในการตรวจสอบได้ ตลอดจนการประสานความร่วมมือของบุคคล ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, หน้า 27) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มุ่งส่งเสริมในการพัฒนากรบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานภายใต้ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 31-32) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาทางกายภาพของสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการบริการบริหารงานในฝ่ายต่าง ๆ การพัฒนาภาคีเครือข่ายการศึกษาเพื่อสนับสนุนการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารองค์กรให้มีคุณภาพ พัฒนาอาคาร สถานที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ

มาโนช ตัญยงค์ (2564, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาในการให้บริการแก่หน่วยต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการ คอยประสานงาน และสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 66) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เน้นส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ภายใต้ความโปร่งใส ยุติธรรม มีระบบในการตรวจสอบ ตลอดจนมีความร่วมมือของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

กัญจนพร ศรีมงคล (2565, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษา ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด จัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับผู้เรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการบริการบริหารงานในฝ่ายต่าง ๆ การพัฒนาภาคีเครือข่ายการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารองค์กรให้มีคุณภาพ พัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา ประสานงานกับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนาน ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ความว่า “พอมีพอกินนี้ก็แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีมีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้มีพอสำหรับใช้เท่านั้นเองแต่มีความหมายพอมีพอกิน หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่สุรุ่ยสุร่ายจนเกินพอดี แต่คำว่าพอ ถึงจะมีบางอย่างที่สุรุ่ยสุร่าย แต่ถ้าเป็นสิ่งที่ปฏิบัติแล้วทำให้เกิดความสุขก็สามารถทำได้ ตามคำว่า พอก็เพียงพอ ซึ่งคนเราถ้ามีความพอใจในสิ่งที่ต้องการ ไม่มีความโลภหรือมีความโลภน้อย ก็จะเบียดเบียนผู้อื่นน้อยลง ถ้าทุกคนมีความคิดแบบนี้ ไม่ใช่เศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่คิดถึงความพอเพียงเป็นหลัก นั่นคือ มีความพอประมาณ ทำอะไรไม่สุดโต่งสจนเกินไป ดำเนินชีวิตอยู่บนทางสายกลาง ก็จะทำให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้ ถึงจะพอเพียง แต่จะมีสิ่งของที่หรูหราก็ได้ แต่ต้องไม่รบกวนหรือทำให้ตนเองและผู้อื่นต้องเดือดร้อน พอใจในสิ่งที่ตนมี มีความพอประมาณตามอัตภาพของแต่ละบุคคล พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง แปลว่า ความพอประมาณและความมีเหตุผล” (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 3) จากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ พ.ศ.2517 เป็นต้นมา จะพบว่าพระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำเรื่องการพัฒนาแนวคิดในการพึ่งพาตนเอง ให้มีวิธีการคิดแบบพออยู่ พอมีพอกิน โดยใช้หลักความพอประมาณ มีเหตุผลในการดำเนินชีวิต และรู้จักสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้กับตนเอง ดำรงชีวิตอย่างมีสติ ไม่ประมาท มีหลักการในการพัฒนาตนเองอย่างถูกต้อง เป็นระบบระเบียบ ตามหลักวิชาความรู้ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมประจำใจ เป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้รู้จักกันดีภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง (กันตยา มานะกุล, 2550, หน้า 43)

สมพร เทพสิทธา (2550, หน้า 14 –15) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับการพออยู่พอกิน ซึ่งเป็นเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงใน พ.ศ.2517 ในขณะนั้นเศรษฐกิจของไทยกำลังเฟื่องฟู เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจึงไม่ได้รับความสนใจจากทางราชการและประชาชนเท่าที่ควร ในกลางปี 2540 ประเทศไทยต้องประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรง ในวันที่ 4 ธันวาคม 2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยรับสั่งมีข้อความ ตอนหนึ่งว่า “การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญที่เราพออยู่พอกินและมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน” และ “คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย” จากพระราชดำรัสในวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ทำให้ทางราชการ ธุรกิจเอกชน และประชาชนมีความสนใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ได้มีหลายหน่วยงานน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจ และสาขา

อื่น ๆ มาร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจ พอเพียงและขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขมีข้อความดังต่อไปนี้ “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนใน ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ ดำเนินชีวิตไปบนทางสายกลางให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ที่ตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวดี ทั้งต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำหลักการ ทฤษฎี วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินงานในทุกขั้นตอน และมีคุณธรรมเป็นสิ่งเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและให้มีความถ้วนถี่ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านเศรษฐกิจ วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2559, หน้า 6) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยและนานาประเทศมายาวนาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ทุกคน รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจนี้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

พระครูอาทรประชาสรรค์ (บุญชัด ชนาสโภ) (2560, หน้า 20) กล่าวว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 9 ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่เริ่มงานพัฒนาเมื่อ 50 กว่าปีที่แล้วและทรงยึดมั่นหลักการนี้มาโดยตลอด โดยเฉพาะด้านการเกษตร เราเน้นการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเป็นเชิงพาณิชย์ ได้พระราชทานดำริเพิ่มเติมมาโดยตลอด เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความแข็งแรงพอ ก่อนที่จะไปผลิตเพื่อการค้าหรือเชิงพาณิชย์โดยยึดหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้น คือ 1. มีความพอเพียงเลี้ยงชีพได้บนพื้นฐานของความมัธยัสถ์ และจัดการใช้จ่ายไม่สุรุ่ยสุร่าย 2. ประสานความร่วมมือรวมพลังกันเพื่อการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้งด้านสวัสดิการการศึกษา การพัฒนาสังคม 3. สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพ และขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจ ภาคองค์การ พัฒนาเอกชนและภาคราชการในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการและข่าวสารข้อมูล เป็นแนวคิดที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา

วิไลวัลย์ พรหมมา (2562, หน้า 38) กล่าวว่า เป็นปรัชญาที่ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ไปจนถึงระดับรัฐ โดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงและก้าวทันต่อโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยมีหลักสำคัญ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมไปถึงการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวทั้งนี้ต้องอาศัย 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมเพื่อใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน

พัทธนันท์ เมตตา (2564, หน้า 16-17) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมีชีวิตอยู่ได้โดยรู้จักพอ คือ พอมีพอกิน หรือพอมีพอใช้ และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท โดยมุ่งพัฒนาสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันคนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจ มีคุณภาพเสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรยั่งยืน

มูลนิธิชัยพัฒนา (2566, ออนไลน์) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานแนวคิดที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนทางสายกลาง และความไม่ประมาท รอบคอบ คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมี “สติ ปัญญา และความเพียร” ซึ่งนำไปสู่ “ความสุข” สงบในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 พระองค์ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ว่า “...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” และเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2517 ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ว่า “...คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่สมัยใหม่ แต่เราอยู่พอมี พอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทย พออยู่ พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐานตั้งปณิธาน ในทางนี้ที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่ พอกิน ไม่ใช่ว่าจะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ว่ามีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้...” พระบรมราโชวาททั้งสองนี้ แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงได้ชี้แนวทางการพัฒนาที่เน้นการขยายตัวของประเทศเป็นหลักแต่เพื่อป้องกันการเกิดปัญหา จึงทรงเน้นการมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อประชาชนมีพื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรแล้ว จึงสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นไป

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสที่จะสร้างแนวคิดรากฐานในการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนให้กับประชาชนระดับให้รู้จักเดินทางสายกลาง สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

2.2.2 ความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้รอดพ้นจากวิกฤติ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

สิริกร ไชยราช (2562, หน้า 22) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำงานใด ๆ ที่มุ่งให้ประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่น แต่ละบุคคลจำเป็นต้องใช้ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้ควบคู่กับคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและ

การดำเนินการใด ๆ จำเป็นต้องยึด 3 หลักการพอเพียงทุกครั้ง ได้แก่ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ใน 4 มิติ ได้แก่ ด้านวัตถุด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

พัทธนันท์ เมตตา (2564, หน้า 17) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองได้ ยึดทางสายกลางของความพอดี มีกินมีใช้อย่างเพียงพอ ตามฐานะตามอัตภาพ ใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง พึ่งพาตนเองและพึ่งพาซึ่งกันและกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สมาชิกในแต่ละชุมชนสามารถพัฒนาชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น โดยเริ่มจากการพัฒนาจิตใจให้เกิดความพอเพียงในทุกระดับของการดำเนินชีวิต ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และขยายไปถึงในระดับสังคม

วัชรินทร์ ศรีวิรานนท์ (2564, หน้า 5) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแกพสกนิกรชาวไทย ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไข คุณธรรม เพื่อเป็นแนวทางนำชีวิตสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

พัชราภรณ์ ไชยเบ้า (2565, หน้า 42) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่มีแนวคิดและหลักการ ที่สอดคล้องตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหลักปรัชญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล และระดับองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษา ซึ่งมักจะมีการเริ่มต้นจากการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และจัดทำแผนขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำไปทำการบูรณาการเพื่อเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ผู้บริหาร ครูและผู้เรียน ได้นำไปปฏิบัติและพัฒนาร่วมกัน เพื่อให้เกิดความตระหนักและเชื่อมั่น จนเกิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ สถานศึกษาควรขยายผลออกไปสู่ชุมชน โดยให้ผู้เรียนเป็นสื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนจนเกิดค่านิยมในชีวิต บนพื้นฐานจิตสำนึกที่พอเพียงเพื่อมนุษย์สามารถดำรงอยู่ในโลกแห่งการแข่งขันได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ธงชัย ดีมูลพันธ์ (2565, หน้า 13) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัส ในการดำรงชีวิต โดยการยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ตลอดจนการใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและการกระทำ

พิศาล เครือลิต (2565, หน้า 22) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งตนเองและยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท ในดำรงชีวิตคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจน การนำเอาองค์ความรู้มาประกอบใช้ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ในการตัดสินใจของการดำเนินชีวิต

พนิดา ยาทองไชย (2566, หน้า 22) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. ปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่

2. ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความมีสติปัญญา ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ

3. มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

4. มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง

5. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน เพียรพยายาม แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้ออาทร รับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนทุกระดับ โดยยึดทางสายกลาง ดำรงชีวิตบนความพอเพียง อาศัยอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างปลอดภัยและมั่นคง โดยอาศัย 3 หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม

2.2.3 ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในการดำรงชีวิต ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 16 - 17) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 10 ประการ ว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาคน ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาทีมีความสำคัญยิ่งสำหรับการขจัดความยากจน และ การลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจชุมชน และการพัฒนา ศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ

3. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทด้วยการสร้าง ข้อปฏิบัติในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาวในบริบททีมีการแข่งขัน

4. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการวางรากฐาน เป็นแนวทางการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของภาครัฐ

5. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของประเทศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อปรับปรุงพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืนให้กับประชากร

6. ปรับเปลี่ยนค่านิยมและความคิดของมนุษย์ ในการปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียงให้เอื้อต่อการพัฒนามนุษย์

7. ช่วยให้มนุษย์มีความพออยู่ พอมี พอกิน พอใช้ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมี ความสุขตามสภาพของแต่ละบุคคล

8. ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่เอารัดเอาเปรียบ รบกวนให้ผู้อื่นเป็นทุกข์ รู้จักการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตา เอื้ออารี และมีจิตสาธารณะ

9. ช่วยให้มนุษย์มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

10. ช่วยให้มนุษย์อยู่อย่างมีรากเหง้า แก่นแท้ทางวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ค่านิยม และเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลในสังคมมาเป็นเวลานาน

ประเวศ วะสี (2555, หน้า 4-7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ แปลว่า ไม่เกี่ยวของกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่สง ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ทำเศรษฐกิจมหาภาค แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญใน 7 ประการ ดังนี้

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน

2. จิตใจเพียงพอ ทำให้รักและเอื้ออาทรคนอื่นได้

3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง การอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมทำให้ยังชีพและทำมาหากินได้เช่น การทำเกษตรผสมผสานซึ่งได้ทั้งอาหาร ได้ทั้งสิ่งแวดล้อม และได้ทั้งเงิน

4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง ทำให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาคนยากจน หรือปัญหาสิ่งแวดล้อม

5. ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิรูปและปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง

6. ตั้งอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง วิถีชีวิตของกลุ่มชนที่สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ดังนั้น เศรษฐกิจจึงควรสัมพันธ์และเติบโตขึ้นมาจากฐานทางวัฒนธรรมจึงมั่นคง

7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่วูบวาบ เดี๋ยวจน เดี๋ยวรวย แบบกะทันหัน เดี๋ยวตกงาน ไม่มีกินไม่มี ใช้ซึ่งประสาทมนุษย์คงทนไม่ไหว สุขภาพจิตเสีย เครียด เพี้ยนรุนแรง ฆ่าตัวตาย ติดยาเสพติด แต่เศรษฐกิจพอเพียงที่มั่นคงจะทำให้สุขภาพจิตดี

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช พิบูลสราวุธ (2556, หน้า 2-3) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำมาใช้เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น จุดแข็งของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างสมดุล นับตั้งแต่การใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างสมดุล ไม่ว่าจะ เป็นทรัพยากรทางกายภาพที่เป็นวัตถุ เงินทุน สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราวิทยา ทรัพยากรทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเป็นอยู่ ค่านิยม เป็นต้น อีกทั้งการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้ เจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลมากกว่าการเน้นสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

2. มุ่งเน้นเป้าหมายของกิจกรรมการพัฒนาที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ด้วยการมอง โลกแบบองค์รวมเพื่อให้ผลของการพัฒนาเกิดประโยชน์ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม

3. มุ่งเน้นการพัฒนาที่ก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาฐานรากของ สังคมด้วยการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครอบครัวให้เข้มแข็ง พออยู่ พอกิน สามารถ พึ่งตนเองได้ก่อน แล้วจึงค่อยเพิ่มระดับการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ การรวมกลุ่มอาชีพ การพัฒนากลุ่มอาชีพ การ

จัดการระบบการออม การจัดสวัสดิการชุมชน การสร้างเครือข่ายในชุมชน ขยายไปสู่สังคม เป็นต้น การพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนดังกล่าวทำให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน

4. มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีคุณธรรมกำกับความรู้ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะคนที่มีคุณภาพจะสามารถใช้สติปัญญาในทางที่ถูกต้อง มีเหตุมีผล และใส่ใจเรียนรู้ คิดค้น ปรับปรุงวิธีการแนวทางในการจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม สมดุล และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ธีรพงศ์ แสนยศ (2560, หน้า 60) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักแนวคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้อยู่รอดในสถานการณ์ของโลก โดยมีหลักคุณธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวคิดในการกำหนดนโยบายเพื่อ การบริหารตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน หน่วยงาน องค์การต่าง ๆ สถาบันจนถึงระดับรัฐบาลที่มีหน้าที่บริหารประเทศ

พระครูอาทรประชาสรรค์ (บุญชัด ชนาสโภ) (2560, หน้า 25-26) กล่าวว่า ตลอดระยะเวลา 5 ทศวรรษ นับแต่ที่ได้ทรงริเริ่มการทรงงานเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยทั่วไปเป็นต้นมา เป้าหมายสำคัญพื้นฐานที่ไม่เคยแปรเปลี่ยน คือ ขจัดความทุกข์ยากและอำนวยความสุขแก่ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกลทุรกันดารซึ่งยากจนและต้องการความช่วยเหลือ มุ่งหมายที่จะให้ลดกระบวนการเศรษฐกิจระบบทุนนิยมสุดโต่ง โดยให้ลดระดับลงเพียงพอแก่ความจำเป็นและความเหมาะสมกับการรักษาและการดำรงชีวิตที่เรียบง่ายพึ่งพาตนเองได้ บริโภคแต่พอเพียง ลดและบรรเทาการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ หันมาใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านและเทคโนโลยีที่ไม่เป็นการทำลายธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการเดินสายกลางตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาในพระพุทธศาสนาและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน พึงปรารถนาสำหรับบุคคลและสังคมที่ยั่งยืนนั่นเอง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560, หน้า 16-27) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว เริ่มต้นจากการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี วิชาการ ทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิตและปฏิบัติงาน ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน ด้วยความล้ำสมัยของเทคโนโลยี พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้คน สร้างความตระหนักรู้ถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม มีการช่วยเหลือ มีน้ำใจซึ่งกันและกัน มีสติรู้คิดพิจารณาอย่างรอบคอบระมัดระวัง ไม่ประมาทก่อนตัดสินใจกระทำการใด ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในการดำรงชีวิต ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจ มีความพอประมาณ พอเหมาะกับบริบทของตนเอง แล้วหมั่นฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยสามารถทำให้เป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้ในที่สุด

2. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วยบุคคลและครอบครัวต่าง ๆ ที่ใฝ่หาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของปรัชญา แห่งความพอเพียง คือ มีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตจนสามารถพึ่งตนเองได้บุคคลเหล่านี้ มารวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานภาพ ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณีขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน โดยใช้สิ่งที่มีอยู่รอบ ๆ ตัวในชุมชนให้เกิดประโยชน์

สูงสุด ผ่านการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และก้าวหน้าของชุมชนอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติปัญญาความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต อดกลั้นต่อ การกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียร และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกชุมชน จนนำไปสู่ความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จนกระทั่งสามารถพัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่างชุมชนต่าง ๆ

3. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ แผนการบริหารจัดการประเทศ ส่งเสริมให้บุคคล/ชุมชนต่าง ๆ มีวิถีปฏิบัติ มีความร่วมมือและการ พัฒนาในสาขาต่าง ๆ ตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่าง รอบคอบเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถอยู่อย่างพอมีพอกิน และพึ่งตนเองได้ด้วยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ จากหลากหลาย ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมหลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิด ประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้าใจและรู้ความเป็นจริงระหว่างกันของคนในประเทศ จนนำไปสู่ความสามัคคีและจิตสำนึกที่จะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องสมดุลกับสถานภาพความเป็นจริงของคนในประเทศอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเป็นลำดับ ๆ ต่อไป

4. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นเพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ขั้นตอนที่ 1 เป็นแนวทางการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในระดับครอบครัวที่สอดคล้องสมดุลกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา เพื่อให้พออยู่พอกินสมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัดและเลี้ยงตนเอง/ครอบครัวได้ ขั้นที่ 2 การรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ร่วมมือกันในการผลิต จัดการตลาดและพัฒนาสวัสดิการของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการสร้างความสามัคคีภายในท้องถิ่น และเตรียมความพร้อมก่อนก้าวสู่โลกภายนอก และขั้นที่ 3 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดหาทุน วิชาการความรู้ เทคโนโลยีจากธุรกิจเอกชน เช่น ธนาคาร บริษัท ห้างร้าน เอกชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ มูลนิธิต่าง ๆ มาช่วยในการลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยสรุป แนวพระราชดำริส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้และมีการรวมกลุ่มกันและเชื่อมโยงเครือข่ายในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการอย่างสมดุลสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในแต่ละบริบท โดยการประยุกต์ใช้ความรู้ ภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญาในการตัดสินใจและการดำเนินชีวิต

5. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักธุรกิจเอกชน ภาคธุรกิจเอกชนทุกระดับสามารถปรับใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักความพอดี มีคุณธรรมจริยธรรม คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างรอบคอบ ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตขององค์กรธุรกิจ ที่มั่นคง ยั่งยืน และมีความสุข โดยการประยุกต์ใช้มีจุด เริ่มต้นสำคัญคือการปรับกระบวนการความคิดทั้ง

ผู้บริหาร และพนักงานให้มีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อร่วมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร นำไปสู่การกำกับดูแลกิจการภายในที่ดี ให้ความสำคัญ กับการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อความยั่งยืนโดยมีการประเมินความสามารถและศักยภาพของตนเอง มีความเพียรในการศึกษาข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลาเพื่อความรอบรู้และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง รักษาสมดุลในการแบ่งปันผลประโยชน์ของธุรกิจในระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ อย่างสมเหตุสมผล ตั้งแต่ผู้บริโภค พนักงาน บริษัทคู่ค้า ผู้ถือหุ้น และสังคมวงกว้าง มุ่งพัฒนาธุรกิจให้เติบโตในระดับที่เหมาะสมพอดีอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ ทรัพยากรในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม พัฒนาปรับปรุงสินค้าและบริการให้ทัน ความต้องการของตลาดและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยผู้บริหารใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการตัดสินใจและสนับสนุนการพัฒนาของสังคมและชุมชนทั้งในมิติ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

6. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มนักการเมือง นักการเมืองที่มีหลักคิด และหลักปฏิบัติบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องเป็นตัวอย่างของผู้นำที่มีความเข้มแข็งทางด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดแม้เพียง เล็กน้อย เนื่องจากการกระทำของผู้นำส่งผลกระทบในวงกว้างต่อชุมชน/สังคม และในขณะเดียวกัน นักการเมืองในทุกระดับจะต้องรู้จักสังคม ชุมชน ที่แต่ละคนเป็นผู้แทนอย่างถ่องแท้ มีความเข้าใจระบบการปกครองและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ตามกฎหมายและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม รอบรู้และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยมุ่งที่จะดำเนินวิถีทางการเมืองเพื่อให้ท้องถิ่น/ ประเทศชาติ มีความก้าวหน้าไปอย่างสมดุลในทุก ๆ ด้านและคนในท้องถิ่น/ ประเทศชาติอยู่อย่างพอเพียง สงบสุข การกำหนดระเบียบ นโยบาย กฎหมาย และข้อบัญญัติต่าง ๆ ต้องยึดมั่นอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง โดยบำรุงรักษาสิ่งที่ดีที่มีอยู่แล้ว เช่น ค่านิยม องค์ความรู้ สิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่ พร้อมทั้งปรับปรุง/แก้ไข/ยกเลิก ส่วนที่ไม่ดีที่เป็นเหตุให้เกิดความไม่สมดุล ไม่พอเพียงในสังคม ให้กลับมาสู่ แนวทางปฏิบัติที่มุ่งสู่ความสมดุลและสนับสนุนให้เกิดสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมแต่ยังขาดอยู่ เช่น ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การพัฒนาฝีมืออาชีพต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างสมดุลกับศักยภาพและระดับการ พัฒนาของท้องถิ่น/ประเทศชาติ เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองได้ของคน/ชุมชนในทุกระดับ

7. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเริ่มต้นสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลก่อน โดยตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็นผู้ให้บริการแก่สังคม และร่วมเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราได้อย่างมีความสุข สงบ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีสติรู้จักผิดชอบ ชั่วดี ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล พอประมาณกับความสามารถและสถานภาพของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ และหมั่นเสริมสร้างความรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การเตรียมนโยบาย แผนงาน หรือ โครงการต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการพัฒนาที่สร้างความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมุ่งให้ประชาชน/ชุมชนสามารถพึ่งตนเองและสามารถเป็นที่พึ่งของสังคม/ประเทศชาติได้ในที่สุด เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ควรสั่งการหรือชี้นำประชาชน/ชุมชนมากเกินไป แต่ควรสนับสนุนให้ประชาชน/

ชุมชนสามารถช่วยตนเอง กำหนดทิศทางการพัฒนาหรือแผนงานกิจกรรมที่ยืนอยู่บนขาตนเอง พึ่งพาตนเองได้ แล้วให้เจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยสนับสนุนให้แผนงาน กิจกรรมนี้เป็นจริงขึ้นมาตามหลักการพัฒนาที่ว่า “ช่วยเหลือประชาชน/ชุมชนเพื่อให้เขาช่วยตัวเองได้อย่างยั่งยืน”

8. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มครูและอาจารย์ ครูและอาจารย์จะต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงให้ได้ก่อน จึงถ่ายทอด ปลูกฝัง อบรม และทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียนให้เข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ผ่านการบูรณาการในสาระเรียนรู้ต่าง ๆ การเสริมสร้างทักษะอาชีพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งต้องเริ่มจากการเห็นถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเราได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ จนเห็นว่าเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติที่จะเสริมสร้างให้ สังคมความสบสุข สร้างความเจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน ทำให้คนในสังคมมีความสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างผาสุก แล้วฝึกปฏิบัติตนมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต มีสติยั้งคิด ใช้ปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของความมีเหตุผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพของแต่ละบุคคล ในแต่ละสถานการณ์และหมั่นเสริมสร้างความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เนื่องจากความรู้และความมีเหตุมีผลมีความสำคัญยิ่ง ครูและอาจารย์จึงมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในเรื่องนี้แต่อย่าลืมว่าต้องเป็นความรู้ที่รอบคอบระมัดระวัง และเหมาะสมกับแต่ละทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมด้วย

อัษฎาวุธ สุวัตถี (2565, หน้า 27) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตโดยยึดถือคุณธรรม เพื่อให้ชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ดำเนินไปในทางสายกลาง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศให้อยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักแนวคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยมีหลักคุณธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิต มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาคน เพื่อให้ชีวิตของตนเอง ครอบครัวชุมชน สังคม ดำเนินไปในทางสายกลาง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศให้อยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2.2.4 องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกองค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

สมบัติ กุสุมาวลี (2550, หน้า 4-5) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณาอยู่ด้วยกัน 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาบูรณาการใช้ได้ตลอดเวลา และเป็น

การมองโลกในภาพรวมที่เป็นระบบ มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยอันตรายและปัญหาต่าง ๆ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนตามระบบ

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป เรียบง่าย ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยจนเกินตัวทำให้ตนเองและผู้อื่นต้องเดือดร้อน เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ความพอเพียง โดยพิจารณาจากเหตุผลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบกัน ตลอดจนคิดถึงผลที่เกิดจากการกระทำอย่างรอบคอบ มีสติ

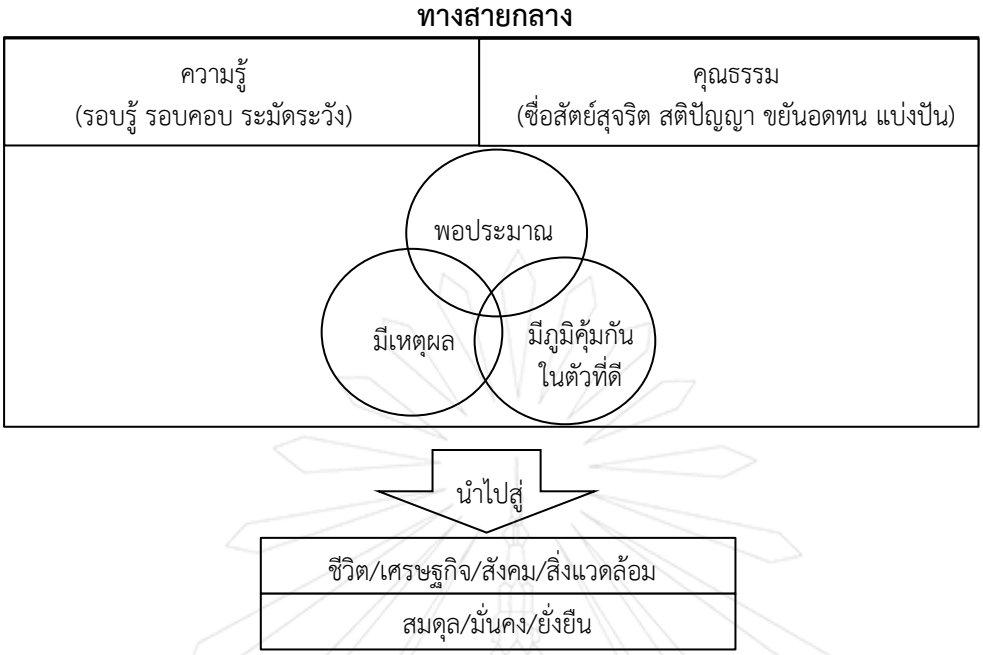
3.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นปัจจุบันหรือในอนาคต ซึ่งระบบความคุ้มกันในตัวที่ดี สามารถเกิดขึ้นเองได้ตามธรรมชาติ หรือเกิดได้จากความไม่ประมาณนั้นเอง

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ได้แก่

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

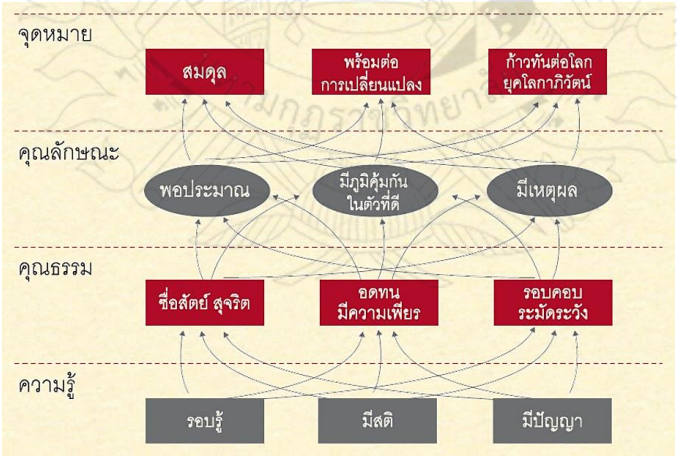
5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี จากองค์ประกอบ 5 ส่วน เพื่อให้สามารถเข้าใจได้มากขึ้น จึงขอนำเสนอภาพที่ 2

ภาพที่ 2.1 สรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา. จาก *หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาองค์กรสมบัติ*, (หน้า 4), โดย สมบัติ กุสุมาวลี, 2550, กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พิพัฒน์ ยอดพฤติการ (2550, หน้า 97–98) ได้นำความสัมพันธ์ของคุณลักษณะ เงื่อนไข และจุดหมายในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาแสดงในเชิงเหตุและผล (Cause and effect) จะปรากฏเป็นแผนผังความสัมพันธ์แห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 แผนผังความสัมพันธ์แห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา. จาก *เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร*, (หน้า 97), โดยพิพัฒน์ ยอดพฤติการ, 2550, กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยพัฒน์.

จากแผนผังความสัมพันธ์แห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะ เงื่อนไข และจุดหมายในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเชื่อมโยงระหว่างคุณลักษณะและเงื่อนไขต่าง ๆ คือ ความรอบรู้มีความซื่อสัตย์สุจริตกำกับจะเป็นเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความพอประมาณ การมีสติไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ด้วยความอดทน มีความพากเพียรจะเป็นเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และการใช้ปัญญาด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง จะเป็นเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความมีเหตุมีผล พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงและก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ประดินันท์ อุปรมัย (2551, หน้า 18-32) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิด ที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติตน ในการดำเนินงานได้ในทุกเรื่องเพื่อให้สามารถ ดำเนินชีวิตในทางสายกลางอย่างมีวินัย มีความเจริญก้าวหน้า และบังเกิดความสงบสุขอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับประเทศชาติ

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไป ด้วย 3 ประการ คือ

1. หลักของความพอประมาณ

2. หลักของความมีเหตุผล

3. หลักของการมีภูมิคุ้มกันที่ยั่งยืน

เงื่อนไข 2 ประการที่จะสอดคล้องกับหลักการทั้ง 3 ประการ ประกอบด้วย

1. เงื่อนไขของการมีความรู้

2. เงื่อนไขของการมีคุณธรรม

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไป ด้วย 3 ประการ ดังนี้

1)หลักของความพอประมาณ

ความพอประมาณเกิดจากการที่บุคคลมีความเข้าใจในศักยภาพของตนซึ่งแต่ละบุคคลจะมีอยู่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเฉพาะตนที่ต่างกัน ศักยภาพของแต่ละบุคคลนี้จะเป็นสิ่งกำหนดความสามารถของบุคคลที่จะคิด ทำหรือปฏิบัติตนให้พอเหมาะกับศักยภาพที่มี โดยต้องคำนึงถึงความจำเป็นก่อนหลังในการคิดจะกระทำการใด ๆ ด้วย ความพอประมาณ นอกจากจะพอเหมาะกับตนแล้วยังต้องพอควรกับทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึงการที่ จะต้องคำนึงถึงความพอประมาณตามสภาพภูมิศาสตร์คือถิ่นที่อยู่อาศัย ซึ่งครอบคลุมทั้งสภาพ ภูมิประเทศหรือสภาพท้องถิ่นที่อยู่อาศัยและสภาพภูมิอากาศ ความพอประมาณตามทรัพยากรที่ตน มีทั้งด้านบุคคล ทรัพย์สินรวมทั้งทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมรอบตัว และที่สำคัญก็คือต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมในสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ด้วย

2)หลักของความมีเหตุผล

การมีเหตุผลของบุคคลที่จะเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้นั้น บุคคลจะต้องรู้ถึงสาเหตุและ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังจะหาเหตุผลนั้นอย่างแท้จริง รวมทั้งรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งที่ กำลังจะหาเหตุผลนั้นอย่างแท้จริง รวมทั้งรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับคนเองและผู้อื่นด้วยนั่นก็คือ การรู้สาเหตุของสิ่งที่จะหาเหตุผลได้ ด้องมีการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ๆ ให้มากพอแล้วนำ ข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างมีวิสัยทัศน์ คือ จำแนกแยกแยะเพื่อหาสาเหตุและ ปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง แล้วมองภาพรวมว่าจะเกิดผลกระทบต่อไปกับใคร หรือสถานการณ์ใดในอนาคต อย่างไร

บ้าง โดยที่การมีเหตุผลนี้ต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของการมีความรู้และการมีคุณธรรมที่ จำเป็นต้อง มีด้วย นั่นก็คือ บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้มากพอที่จะรู้ว่าควรหาข้อมูลอะไรด้วยวิธีใด และจะวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ข้อมูลนั้นอย่างไรจึงจะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนหรือเป็น การเบียดเบียนผู้อื่น เพื่อว่าเหตุผลที่หาได้นี้จะได้สามารถช่วยให้การกำหนดความพอประมาณเป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่สามารถกระทำการได้จนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3) หลักของการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

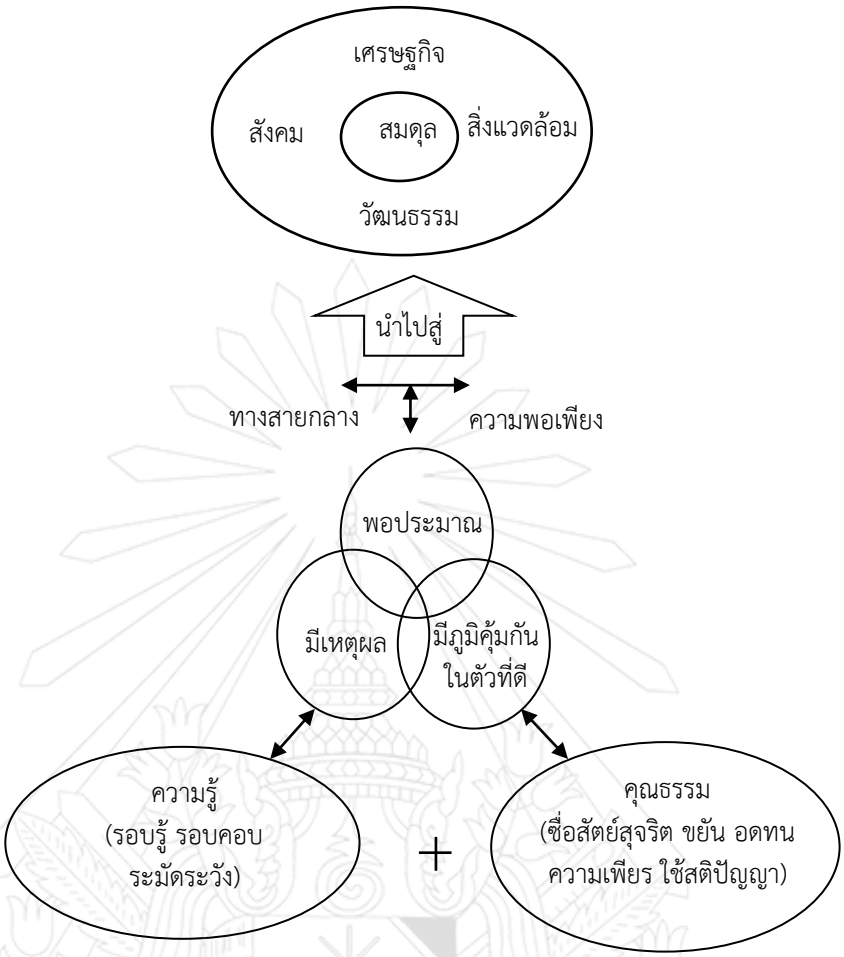
ภูมิคุ้มกันที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การที่บุคคลรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะรับความเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างสมเหตุ โดยบุคคลต้องเป็น ผู้ใฝ่รู้เหตุการณ์รอบตัวและเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมที่คนต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง อยู่ด้วยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตามทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระแสโลกาภิวัฒน์ หรือความไร้พรมแดน ของข้อมูลข่าวสารในโลกยุคปัจจุบัน ส่วนการมีความพร้อมที่จะรับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็จะต้องเน้นที่การเพิ่มทุนมนุษย์ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคนหรือ พัฒนาบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถได้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่เพื่อที่ว่าเมื่อดำเนินชีวิดด้วยความพอประมาณอย่างมีเหตุผลแล้วจะมีภูมิคุ้มกันที่ดีได้

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วยเงื่อนไข 2 ประการ ดังนี้

1) เงื่อนไขของการมีความรู้ความรู้ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ และการเรียนรู้เกิดจาก การมีประสบการณ์ทั้งโดยตรงที่บุคคลได้พบ ได้เห็นหรือได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วยตนเอง กับการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีประสบการณ์ทางอ้อมที่ได้รับจากการบอกเล่าของผู้อื่น หรือจากการอ่าน การค้นคว้าในตำราที่มีผู้รู้เขียนไว้ความรู้ที่เหมาะสมต้องเป็นความรู้ที่มีหลักวิชา คือเป็นความรู้ที่ได้มีการวิเคราะห์สังเคราะห์จากผู้รู้ หรือมีการพิสูจน์จนเป็นที่ยอมรับแล้วว่าสามารถนำมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์โลกได้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2) เงื่อนไขของการมีคุณธรรม คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรวบถึงคุณธรรมที่มาจากคำสอนทางศาสนาของทุกศาสนาที่ผู้คนนับถือ และคุณธรรมที่เป็นจริยธรรมที่สมาชิกของสังคมพึงปฏิบัติเพื่อความสุขสงบของสังคมนั้น ๆ คุณธรรมที่บุคคลควรนำมาใช้เป็นเงื่อนไขในการสร้างความพอประมาณที่มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดีนี้ มีอยู่หลายประการ ส่วนการที่บุคคลจะตระหนักว่าคุณธรรมใดจะมีสาระอะไรและส่งผลดีอย่างไรบ้างก็ต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรอบคอบรอบรู้ที่เป็นเงื่อนไขอีกประการหนึ่งของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเช่นกัน

ปรียานุช พิบูลสราวุธ (2552, หน้า 3) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ และเงื่อนไขที่จำเป็นอีก 2 ประการ เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีดุลยภาพและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังแผนภาพที่ 4

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา. จาก *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กับการจัดการเรียนรู้*, (หน้า 3), โดย ปรียานุช พิบูลสราวุธ, 2552, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

จากแผนภาพ อธิบายได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาการดำเนินชีวิตที่ยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยอาศัยหลักการ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมี เหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อีกทั้งการใช้หลักคุณธรรมคู่กับความรู้ในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีดุลยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน

สำหรับหลักความพอเพียง 3 หลักการ และเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ อธิบายใน รายละเอียดได้ดังนี้ (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช พิบูลสราวุธ, 2556, หน้า 8 - 9)

1. ความพอประมาณ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของตนเองหรือภายในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้อย่างพอเหมาะ พอควร กับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และ

วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาจากภายในด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น ชุมชนก่อนแล้วจึงค่อยขยายเชื่อมโยงกับภายนอกอย่างเป็นขั้นตอนตามความจำเป็น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการในเรื่องใด ๆ อย่างมีเหตุผล โดยยึดหลักความถูกต้อง ความเป็นจริง ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และส่วนรวมด้วยความรอบคอบ

3. การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที ดังนั้นการกระทำสิ่งใดต้องไม่ประมาทต้องเตรียมตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีภูมิต้านทานที่ดี

ส่วนเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การตัดสินใจและการกระทำสิ่งใดๆ เป็นไปอย่างพอเพียง จึงต้องอาศัยทั้งความรู้ของคน และคุณธรรม ดังรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้หมายถึง การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่าง รอบด้าน มีความรอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้มาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติงาน อีกทั้งจะต้องแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ จัดการความรู้ ต่อยอดความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. คุณธรรม หมายถึง การเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของคนในชาติให้ตระหนักใน คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้อง และเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ส่วนด้านการกระทำให้มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ทิศนา แขมมณี (2559, หน้า 6) ได้กำหนดให้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ด้วยกัน 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้นะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและชั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติทางสายกลางและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กันดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และ ไม่มากเกินไป โดยไม่รบกวนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและบริโภคในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อม โยงกันเพื่อประกอบ การวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและตระหนี่

5. แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลย

วิไลวัลย์ พรหมมา (2562, หน้า 48-49) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ประกอบด้วย 3 หวง 2 เงื่อนไข ดังนี้ หลัก 3 หวง ได้แก่ 1. ความพอประมาณ 2. ความมีเหตุผล 3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และ2 เงื่อนไข ได้แก่ 1.เงื่อนไข ความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัด ระวังในการนำความรู้วิชาการต่าง ๆ มาใช้) 2. เงื่อนไขคุณธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน ความเพียร การใช้สติปัญญา ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ ไม่เบียดเบียน แบ่งปัน) องค์ประกอบสำคัญของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มี 4 มิติ ดังนี้ มิติด้านวัตถุ หมายถึง วัตถุเชิงกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงเงินซึ่ง เป็นปัจจัยในการผลิตและบริโภค มิติด้านสังคม หมายถึง สภาพและกติกาการอยู่รวมกันและความสัมพันธ์ของคนในสังคม และสภาบันทางสังคม และสวัสดิการทางสังคม มิติด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน สังคม และโลก มิติด้านวัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมรวมไปถึงศิลปะและโบราณสถานกระบวนการคิดพิจารณามิติทั้ง 4 ด้าน อย่างเป็นองค์รวมจะช่วยให้ค้นพบข้อผิดพลาด ประเด็นและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทำให้สามารถปรับปรุง แก้ไขแผนงานรวมทั้งจัดปัจจัยเกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้การพัฒนาประสบความสำเร็จได้ดีขึ้น

ณัฐสรณ์ เกตุประภากร (2564, อ้างใน ธงชัย ดีมูลพันธ์ 2565 หน้า 16) ได้จำแนกองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้ 3 ห่วง เปรียบเสมือนธรรมหลักที่เป็นรายการตรวจสอบ

1. ความพอประมาณ คือ การทำอย่างพอดีตามทรัพยากรและความสามารถที่ ตนมีอยู่โดยไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น เปรียบเสมือนการประเมินตนเอง จะทำให้องค์กรเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจนว่าทรัพยากรและศักยภาพใดที่โดดเด่น และจุดใดที่ควรได้รับการพัฒนาในอนาคต

2. ความมีเหตุผล คือ การเข้าใจหลักความพอประมาณแล้วเกิดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนด้วยเหตุและผลโดยละเอียด เพื่อให้เกิดการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเสมือนการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ผลกระทบ รวมทั้งการคาดการณ์ในอนาคตเพื่อการวางแผนอย่างรอบคอบ

3. มีภูมิคุ้มกัน คือ การเตรียมความพร้อมในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือก็คือความไม่ประมาทนั่นเอง บางครั้งมักมีเหตุการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุม จึงควรมีภูมิคุ้มกันเพื่อลดหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2 เงื่อนไข เปรียบเสมือนรากฐานที่มีไว้เพื่อพยุงส่วนลำตัวซึ่งมีอยู่ 3 ห่วงข้างตัน ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ เป็นส่วนสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานอย่างความรอบคอบ จึงควรมีความรู้ที่รอบด้าน และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องถือเป็นการสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งอย่างยั่งยืน

2. คุณธรรม บุคลากรควรยึดมั่นในหลักจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดการคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ตลอดจนเสริมสร้างความสามัคคี ความเพียร และความซื่อสัตย์

วัชรินทร์ ศรีวิรานนท์ (2564, หน้า 5) กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณมีการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายตามฐานะ มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน รายจ่ายไม่เกินรายรับรู้จักเก็บออม

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้อง เป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้ง ใกล้และไกล

4. เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

5. เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

พัชราภรณ์ ไชยเบ้า (2565, หน้า 17) กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล โดยการพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบที่คาดว่าอาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

2. ความพอประมาณ คือ ความพอดีในการกระทำต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและผู้อื่น

3. การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับมือกับ ผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปของ สถานการณ์นั้น ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรม ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ คือ สิ่งที่ศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้า ประสบการณ์ที่สั่งสมมาในด้านวิชาการต่าง ๆ มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การปฏิบัติงานอย่างระมัดระวัง

2. คุณธรรม คือ ความดีงามในจิตใจ มีความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน กตัญญู สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ มีความละอายต่อการกรัทำความผิด เพียรพยายาม ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักศาสนา

อัษฎาวุธ สุวัตถี (2565, หน้า 27) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย แนวคิดและจุดมุ่งหมายที่เป็นแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตน ซึ่งมีพื้นฐานหลักมาจากวิถีชีวิตของสังคมไทย โดยประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ส่งผลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยแนวคิดและจุดมุ่งหมายที่เป็นแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตน อาศัยหลักการ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมี เหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อีกทั้งการใช้หลักคุณธรรมคู่กับความรู้ในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน

2.2.5 การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 24) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบาย การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้ทุกคนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำแนวคิดและหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการทำงาน และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตลอดจนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา

2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาและส่งเสริมให้ปฏิบัติตนตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

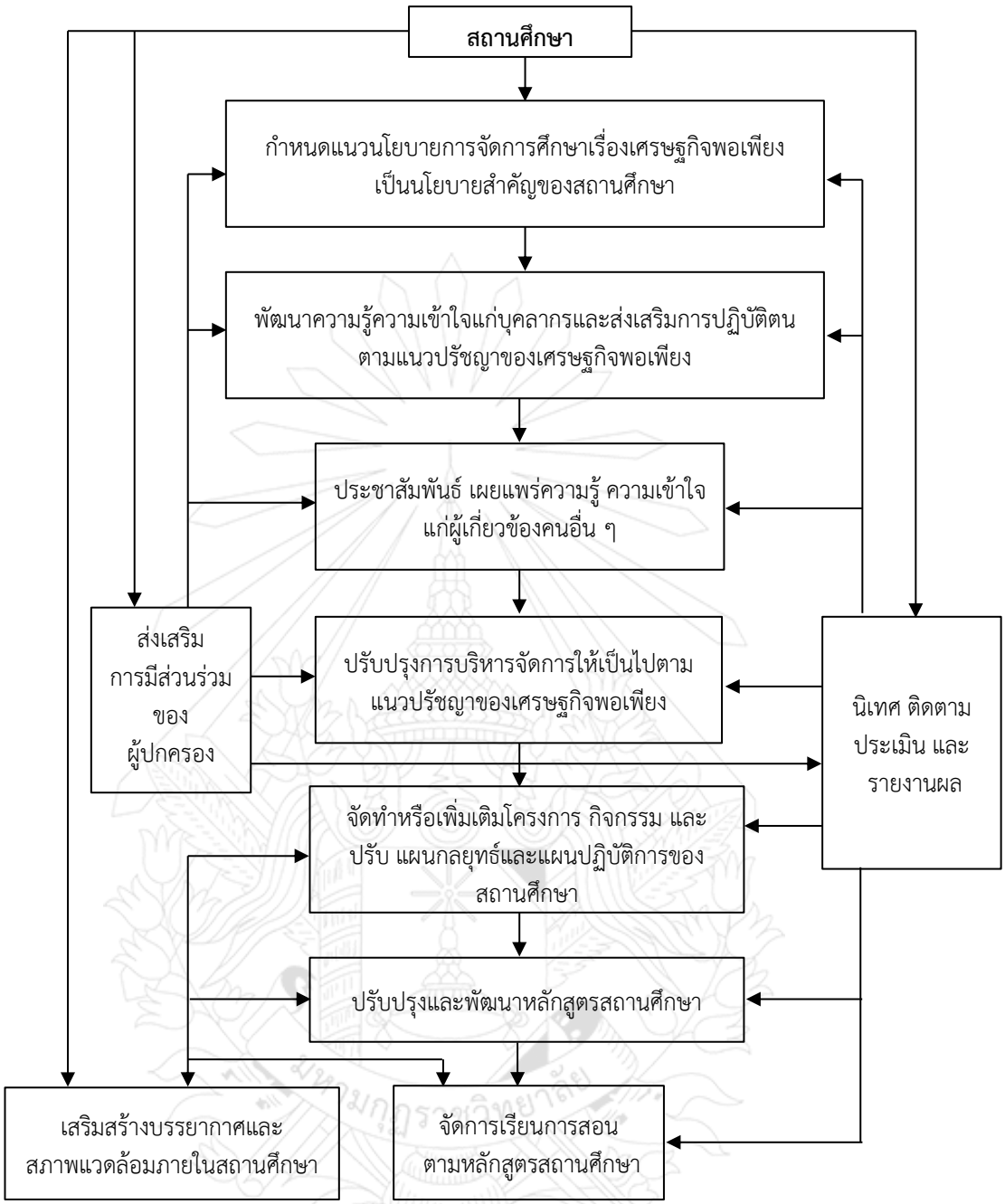
6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

8. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ

10. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนการดำเนินการ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 2.4 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ที่มา. จาก *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ,* (หน้า 24), โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์.

ภาพความสำเร็จที่คาดหวังของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 30)

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 นำหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

1.3 ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี

1.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ครูผู้สอน

2.1 มีความรู้ความเข้าในเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 นำหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน

2.3 ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี

2.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. บุคลากรทางการศึกษา

3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 นำหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

3.3 ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี

3.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน

4.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดี

4.3 เผยแพร่หลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 ส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

5. ผู้เรียน

5.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 เผยแพร่หลักการ แนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปตามแผนภาพที่ 6 ดังนี้

ภาพที่ 2.5 ภาพความสำเร็จที่คาดหวังของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ที่มา. จาก *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ,* (หน้า 30), โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์.

ถวัลย์ มาศจรัส (2550. หน้า 31) กล่าวว่า ในด้านการศึกษาได้มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และสู่การจัดการเรียนการสอน โดยคณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบในการทำงานโดยในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการที่จะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น ปรากฏอยู่ในแผนงานที่ 3 แผนงานการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยมีดัชนีชี้วัดการดำเนินการไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. กรณีศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมและภาพความสำเร็จ

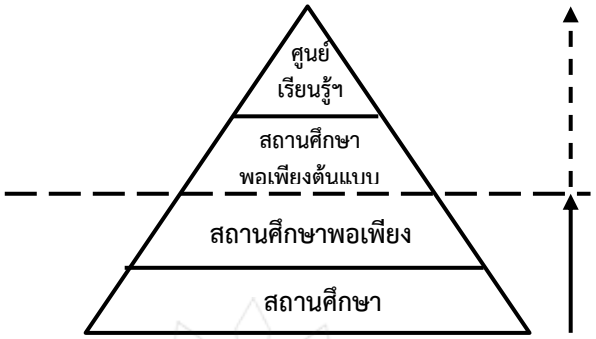
2. กำหนดหลักสูตรหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับทั้งสายสามัญและสายอาชีพจนถึงระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

3. นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในและนอกระบบ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

4. รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายทั้งภาคเอกชน ภาคราชการ ภาคประชาชน และสื่อมวลชน

กำธร ทาเวียง (2553, หน้า 13) กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมินตนเองที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 5 ด้าน อย่างเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาจนสามารถผ่านเกณฑ์ เป็นสถานศึกษาแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า1 - 6) ได้ประกาศจุดเน้นคุณภาพผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงกำหนดเป็นนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สถานศึกษาอย่างมีคุณภาพครบทุกแห่งภายในปี พ.ศ.2556 ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ปี พ.ศ.2554 - 2556 ในการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถน้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์การ การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ภาพที่ 2.6 การแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา

ที่มา. จาก *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559*, (หน้า 2), โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

1. สถานศึกษาทั่วไป เป็นสถานศึกษาที่เริ่มน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์การ การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. สถานศึกษาพอเพียง เป็นสถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาพอเพียงที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

3. สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ เป็นสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นแหล่งศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการสถานศึกษา

4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้ และพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาทั่วไปที่ต้องการพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 22) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 5 กลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา คือการศึกษา วิเคราะห์วิจัยแนวทาง การนำแนวปรัชญานี้ไปจัดการศึกษา ส่งเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของวิทยากร แกนนำ ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการสถานศึกษา และจัดทำเครื่องมือ/คู่มือ การบริหารจัดการสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาองค์กรและบุคลากร คือ การอบรมพัฒนาองค์ความรู้แก่ ครูอาจารย์ผู้สอน ในสถานศึกษา ฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย คือ การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาส่งเสริม

การขยายผลการขับเคลื่อน ส่งเสริมการประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว ให้มีความเข้มแข็งในการขยายผลเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ การเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา โดยจัดทำและผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้า เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล และจัดมหกรรมภาคการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล คือ การติดตามผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล การสุ่มตรวจผล การประเมินสถานศึกษาพอเพียงและการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

สนิท หาจัตุรัส (2561, หน้า 61) ได้สรุปแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา

2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาและส่งเสริมให้ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. จัดทำปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา

8. เสริมสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

10. ให้ผู้ปกครองชุมชนเข้าร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

สิริกร ไชยราช (2562, หน้า 37-38) ได้กล่าวสรุป การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (พ.ศ. 2549-2558) ไว้ดังนี้

1. การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง การดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” ซึ่งกำหนด 1 ใน 5 เป้าหมายของหลักสูตร คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Character) หรือจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ-ศาสน์-กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

3. สถานศึกษาพอเพียง (สถพ.) คือ สถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านการประเมิน สถานศึกษาพอเพียง โดยกระทรวงศึกษาธิการ มีเกณฑ์การประเมิน 5 ด้าน 62 ตัวชี้วัด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้าน การพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์ที่แสดงการขับเคลื่อนทั้งสถานศึกษา (Whole School Approach)

4. สถานพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (สปล.) (Best Practice: BP) คือสถานศึกษาพอเพียงที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิต“อยู่อย่างพอเพียง”และการจัดการศึกษาที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบองค์รวม (Whole School Approach) และผู้เรียนสามารถนำปรัชญาของผลงานเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ยังขยายผลลงสู่ชุมชนเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ ได้ การคัดกรองและคัดเลือกโดยศูนย์สถานศึกษาพอเพียง (ศสพ.) มูลนิธิยุวสถิรคุณ (มยส.)

5. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (ศรร.) คือ สถานศึกษาที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้ และพร้อมที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่ สถานศึกษาทั่วไปที่ต้องการพัฒนามาเป็นสถานศึกษาพอเพียง โดยกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ประเมินมีเกณฑ์การประเมิน 3 องค์ประกอบ คือ บุคลากร การจัดการสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ และความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

6. การพัฒนาสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ มีวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาพอเพียงให้สามารถเป็นแบบอย่างได้อย่างยั่งยืน และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน รวมถึงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

พิศาล เครือลิต (2565, หน้า 30) กล่าวว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเป็นการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลส่งผลสู่การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

วิไลวัลย์ พรหมมา (2562, หน้า 68) การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้นมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการนำไปใช้ในวิถีของชีวิตซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งสิ้น โดยแต่ละด้านมีช่องทางศักยภาพและจุดเน้นในการพัฒนาที่แตกต่างกัน แต่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน

2.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของการบริหารสถานศึกษาที่ครอบคลุมองค์ประกอบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารที่ก่อให้เกิดความพอเพียง ความสมดุล ผู้บริหารควรมีเพื่อการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้อย่างละเอียดรอบคอบ ตามสภาพความเป็นจริง ไม่เอียงเข้าข้างตนเอง พวกพ้อง ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงนั้น จะทำให้สามารถทำข้อมูลในการวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความพอดีความสมดุลในองค์กร

2. การวางแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริง เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง เช่น ปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไป หรือเพิ่มขึ้น ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ทรัพยากรที่ใช้ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการทำงานและที่สำคัญ คือ ทรัพยากรบุคคล ที่จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีทักษะความเชี่ยวชาญในงานนั้น ที่จะเป็นผู้นำองค์กรให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่ได้รับมอบหมาย ตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารต้องมีทักษะในการครองตน ครองคน และครองงาน ได้อย่างแยบยล นั่นคือรู้ขอบข่ายของงานอย่างชัดเจน และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่เกื้อหนุนสนับสนุนให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เป็นสิ่งสำคัญ

3. การวิเคราะห์ทรัพยากรที่ใช้อย่างพอเพียง ทรัพยากรในองค์กรประกอบด้วย 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เป็นทรัพยากรไม่มีชีวิต เป็นสิ่งที่สนับสนุนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เช่น วัวดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ประเภทที่ 2 ทรัพยากรที่มีชีวิต คือ ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งทรัพยากรทั้ง 2 ประเภท ในข้างต้นนั้น ในองค์กรบางองค์กรที่มีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้วยระบบกลไก อาจเป็นด้วยระบบราชการ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทรัพยากรดังกล่าวไม่เพียงพอ แต่ในขณะเดียวกันการปฏิบัติงานต่าง ๆ จำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ให้สำเร็จลุล่วงไปตามภารกิจ ในขณะที่ทรัพยากรมีจำกัด ซึ่งผู้บริหารที่ดีมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงาน จะสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จในสภาวะการขาดแคลน หรือความไม่เพียงพอ ความไม่สมบูรณ์ของทรัพยากรที่มีอยู่ได้ ขึ้นอยู่กับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ แต่ตรงข้ามกันหากทรัพยากรที่เพียงพอสมบูรณ์ การปฏิบัติงานย่อมง่ายขึ้น เพราะทุกอย่างพร้อมอยู่แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติ หากแต่บริหารท่ามกลางความขาดแคลนในทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารสามารถประสานงาน บริหารงานจำสำเร็จได้ในบางเวลา อันเป็นข้อจำกัด ถือว่าผู้บริหารนั้นมีทักษะ ความรู้ ความสามารถสูง โดยผู้บริหารต้องคิดเสมอว่าการปฏิบัติงานนั้น มิใช่จะสำเร็จด้วนดีเสมอไป หากแต่ต้องพบกับปัญหาอุปสรรคนานับปการ ซึ่งผู้บริหารต้องฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปให้ได้ และปฏิบัติงานด้วยความสำเร็จตามเป้าหมาย สิ่งนี้เป็นเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหาร ว่าจะเก่งหรือไม่อย่างแท้จริง

3. ความสามารถของผู้บริหาร ต้องยอมรับว่าความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการกำหนดทิศทางการบริหารงานขององค์กร นำไปสู่ความรุ่งเรืองหรือไม่ ตัวผู้บริหารจะมีบทบาทเป็นอย่างสูงสุด ซึ่งความสามารถเหล่านี้ ได้แก่ การมีภาวะผู้นำ การมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์ เป็นบุคคลที่มีฉันทะ วิริยะ จิตตะ มุ่งมั่น การเป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ รวมถึงเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความตระหนักรับผิดชอบในหน้าที่ ความสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้ในอนาคต ทั้งด้านบวกและด้านลบ ที่อาจเกิดขึ้น พร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหาล่วงหน้าหากเกิดเหตุการณ์ปัญหาขึ้น

สุดารัตน์ อุปปะ (2559, หน้า 36-37) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นการใช้ ศาสตร์และศิลป์ โดยการนำทรัพยากรทางการศึกษา การดำเนินกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มุ่งที่จะพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีงามตามที่สังคมต้องการโดยมีตัวชี้วัด คือ มีการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผล มีแผนงานบูรณาการและปฏิบัติตามแผนงานโครงการและกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำผลที่จากการประเมินมาพัฒนาแผนงานกิจกรรมการจัดงบประมาณการติดตามและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการจัดอาคารและสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพื่อความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

ธีรพงศ์ แสนยศ (2560, หน้า 16-17) การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการด้านการบริหารงานวิชาการ โดยสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้น กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสื่อจากวัสดุท้องถิ่น ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรง ครอบคลุม สอดคล้องกับเนื้อหาและหน่วยการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความพอประมาณ มีเหตุผล เตรียมพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความมีสติปัญญา สามารถวิเคราะห์ มีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและยั่งยืน

2. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยการนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการบริหารให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ในการจัดสรรงบประมาณ มีความรับผิดชอบ ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ รายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา บูรณาการในการบริหารงานบุคคล โดนการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่านิยมการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อและมีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เตรียมพร้อมรับและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน

4. การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานที่ต้องประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมในทุกภาคส่วน ระดมความคิดร่วมกันระหว่างครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารงานที่เน้นผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ยึดหลักธรรมมาภิบาล พัฒนาปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และ

อาคารสถานที่ ให้สะอาดร่มรื่น อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัยเหมาะสม พร้อมที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าเอื้อต่อการเรียนรู้

อุณารัตน์ เสมามิ่ง (2560, หน้า 7-8) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินกิจกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษาในขอบข่ายงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบรอหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยยึดหลักการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัวภายใต้เงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม โดยมีขอบเขตการบริหารจัดการประกอบด้วย

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตั้งแต่การพัฒนาปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมายตลอดจนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี จัดทำหน่วยการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการจัดสรรจัดตั้ง จัดหาและอนุมัติการบริหารการเงินและพัสดุของสถานศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบดูแลการใช้งบประมาณต่างๆ ที่ดำเนินงานตามแผนโครงการและกิจกรรมที่ตั้งไว้ โดยเน้นความพอดีหรือพอประมาณ ความมีเหตุผล และความคล่องตัวความระมัดระวัง การสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันปัญหา ก่อนที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต และต้องประสานสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายทางเศรษฐกิจในระดับต่าง ๆ

3. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การกำหนดแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงานที่คำนึงถึงศักยภาพความเหมาะสมของผู้สอน ผู้เรียนและท้องถิ่น กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานจัดระบบบริหารองค์กรให้ครอบคลุมโครงสร้างภารกิจงานวิชาหาร งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการประสานงานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยการให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

สิริกร ไชยราช (2562, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด รายละเอียด ดังนี้

1. นโยบาย

1.1 นโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพลเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. วิชาการ

2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

2.2 การดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

2.3 ติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

3. งบประมาณ

3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. บริหารทั่วไป

4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่ อย่างพอเพียง

ธงชัย ดีมูลพันธ์ (2565, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยการนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ต้องคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และสุจริตดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

อัษฎาวุธ สุวัตถี (2565, หน้า 11-13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาตามกรอบการบริหารงานสถานศึกษานิติบุคคล 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบริหารทั่วไป ต้องคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ 3 ลักษณะ 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ตามขอบข่ายการประเมินการปฏิบัติงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลและการแนะแนว

1.1 งานด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ติดตามผลการดำเนินการ นำผลการติดตามมาพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสู่การเรียนการสอน

1.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตาม แผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านวิชาการ เช่น หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

1.3 การนิเทศการศึกษาหมายถึง การติดตามผลและประเมินผลงาน ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานที่เกิดจากการนำหลัก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

1.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำ พัฒนา เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.7 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การจัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผล โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

1.8 การแนะแนว หมายถึง การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน การติดตามผล และนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร หมายถึง การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ หมายถึง การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

2.4 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำผล การติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่อง เชิดชูเกียรติ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 การพัฒนาข้าราชกาครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การวางแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

3.2 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ หมายถึง เป็นการดำเนินงาน ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินการติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ด้านความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา ขยายผลและ เผยแพร่ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ แก่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การส่งเสริม สนับสนุนและประสาน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา และการส่งเสริมงานกิจการผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินงานบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 การส่งเสริมงานกิจการผู้เรียน หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการส่งเสริมกิจกรรมผู้เรียน มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ติดตามผลการ

ดำเนินกิจกรรมการจัดกิจกรรมนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การที่ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาตามขอบข่ายแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการด้านการบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นเรียน มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาความรู้ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความพอประมาณ มีเหตุผล เตรียมพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการนิเทศติดตามวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการบริหารงานงบประมาณ โดยมีระบบการควบคุมภายใน มีการนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร จัดสรรงบประมาณตามความต้องการตามสถานการณ์ที่เป็นจริง มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ มีความรับผิดชอบ มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด มีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานบุคคล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานทั่วไป มีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการ

ประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมในทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา เชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน และจัดการสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
แนวคิดการบริหารสถานศึกษา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข - ความรู้ - คุณธรรม	การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการด้านการบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นเรียน มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาความรู้ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความพอประมาณ มีเหตุผล เตรียมพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการนิเทศติดตาม	1. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน
		2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		3. สถานศึกษามีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		4. สถานศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
		6. สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		7. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุม

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
	ทัวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ กษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	เกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี 8. สถานศึกษาวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม
		9. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		10. สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 2.2 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานงบประมาณ

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
แนวคิดการบริหารสถานศึกษา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข - ความรู้ - คุณธรรม	การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการบริหารงานงบประมาณ โดยมีระบบการควบคุมภายใน มีการนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร จัดสรรงบประมาณตามความต้องการตามสถานการณ์ที่เป็นจริง มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ มีความรับผิดชอบ มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด มีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนงานโครงการของสถานศึกษา
		2. สถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ
		3. สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่
		4. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง
		5. สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล
		6. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านงบประมาณไว้อย่างชัดเจน
		7. สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน
		8. สถานศึกษามีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ
		9. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา
		10. สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต

ตารางที่ 2.3 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานบุคคล

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
แนวคิดการบริหารสถานศึกษา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข - ความรู้ - คุณธรรม	การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานบุคคล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม มี	1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		2. สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
		3. สถานศึกษากำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกกลุ่มงาน
		4. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เช่น การประชุม การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงานองค์กรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		5. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนให้
	วินัย คุณธรรม จริยธรรม มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และทำวิจัย เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
		6. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
		7. สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
		ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		8. สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		9. สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		10. สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

ตารางที่ 2.4 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานทั่วไป

ตัวแปร	นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม
แนวคิดการบริหารสถานศึกษา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ - ความพอประมาณ - ความมีเหตุผล - ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข - ความรู้ - คุณธรรม	การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารงานทั่วไป มีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและสังคมในทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาสถานศึกษา เชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน และจัดการสภาพแวดล้อม แหล่ง	1. สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา
		2. สถานศึกษาจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน
		3. สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
		4. สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
		5. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		6. สถานศึกษามีการเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย
		7. สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
		8. สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านวัสดุครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม
	เรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	9. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย 10. คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1. สภาพทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 ซึ่งกำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่น และให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 109/1 ถนนธราธิบดีในเขตเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84130 โทรศัพท์ 0 7731 5060 โทรสาร 0 7731 5421 Website : www.surat2.go.th มีอาคาร 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นอาคารเรียนแบบ สปช.2/28 ขนาด 4 ชั้น 12 ห้อง ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปี พ.ศ. 2549 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2 และได้เข้าปฏิบัติงานที่อาคารใหม่เมื่อ 17 กรกฎาคม 2552 ส่วนที่ 2 ตั้งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามเป็นอาคารเดิมของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพุนพิน ปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษาในปี พ.ศ. 2546

อาณาเขตครอบคลุม 8 อำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอบ้านตาขุน อำเภอพนม อำเภอพุนพิน และอำเภอวิภาวดี

ทิศเหนือ	ติดกับ	อำเภอละแม	จังหวัดชุมพร
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอตะกั่วป่า	จังหวัดพังงา
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อำเภอเมืองฯ	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอปลายพระยา	จังหวัดกระบี่

1.3 เขตปกครอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีเขตพื้นที่บริการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในเขตการปกครอง1 จำนวน 8 อำเภอ 57 ตำบล 481 หมู่บ้านมีองค์กรปกครองส่วนถิ่น จำนวน 62 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมือง จำนวน 1 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 10 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 51 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 7,898.43 ตารางกิโลเมตร มีประชากรในเขตพื้นที่บริการ2 รวมทั้งสิ้น 349,314 คน โดยเป็นประชากรวัยเรียน อายุ 3 -18 ปี จำนวน 69,170 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 ของประชากรทั้งหมดในเขตพื้นที่บริการ

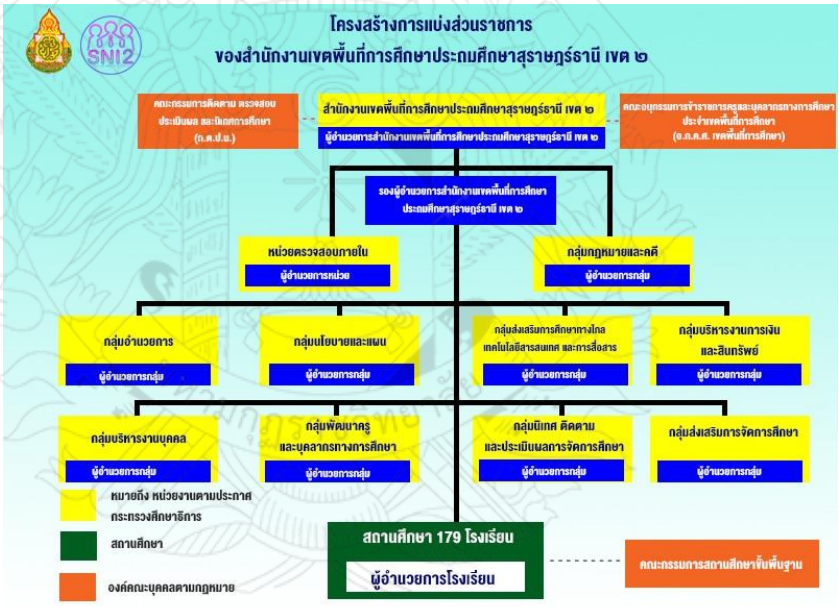
1.4 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัด

กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเป็นองค์กรตามระเบียบของเขตพื้นที่การศึกษาว่าด้วยการจัดกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดขึ้น เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมให้สูงยิ่งขึ้น โดยสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 8 อำเภอ 19 เครือข่าย จำนวนทั้งสิ้น 179 แห่ง

1.5 โครงสร้างการบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวง ศึกษาธิการ จัดโครงสร้างการบริหารงานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 โดยแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม 1 หน่วย ดังนี้ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มกฎหมายและคดี และหน่วยตรวจสอบภายใน

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ที่มา. จาก *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2*, (หน้า 2), โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กลุ่มนโยบายและแผน, 2565.

1.6 อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ข้อ 5 ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษ

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถานบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1.7 วิสัยทัศน์ (Vision)

"องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษา บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

1.8 พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นคนดี มีวินัย มีสุขภาวะที่ดี และปลอดภัยจากภัยคุกคาม มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

2. พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ โดยใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีเป็นฐาน

4. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูงนวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมตามศักยภาพ

6. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

7. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานตามหลักธรรมาภิบาลในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

1.9 เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เท่าเทียมตามศักยภาพ

2. ผู้เรียนทุกคนเป็นคนดี มีวินัย มีสุขภาวะที่ดี ปลอดภัยจากภัยคุกคาม มีความรักในสถาบันหลักของชาติ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. ผู้เรียนทุกคนมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. สถานศึกษาทุกแห่งใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการพัฒนาผู้เรียน

6. สถานศึกษาทุกแห่งเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพวิถีใหม่

1.10 นโยบาย (Policy)

1. พัฒนาระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยให้กับครู ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาจากภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภา

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิตและทักษะอาชีพบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาขอเศรษฐกิจพอเพียง

5. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหาเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคัน

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21

8. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับที่มีประสิทธิภาพ

9. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสมรรถนะ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีจิตวิญญาณความเป็นครู พัฒนาตนเองด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

10. พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้เครือข่ายสถานศึกษาเป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

11. พัฒนาสถานศึกษาคุณภาพของชุมชน สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

12. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนานวัตกรรมเป็นกลไกในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

13. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษา

1.11 จุดเน้น (Focus)

1. พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้อ่านออก เขียนได้ตามระดับชั้น

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ

4. ส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตบริการให้ได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพตามมาตรฐาน

5. พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

6. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

7. เพิ่มประสิทธิภาพระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

8. เพิ่มประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

9. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

10. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา

ในปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 178 แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาประถมศึกษา จำนวน 132 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 74.16 และสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 46 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.84

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีจำนวนโรงเรียน 178 แห่ง แบ่งเป็นระดับที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา ทั้งหมด 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.87 ระดับอนุบาล-ประถมศึกษา ทั้งหมด 118 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.29 ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งหมด 43 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.16 ระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งหมด 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.69 โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 75 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน101 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ จำนวน 1 คน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ จำนวน 3 คน ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ตำแหน่งบุคลากรอื่นตามมาตร 38 ค.2 จำนวน 39 คน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 127 คน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 17 คน ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 1,629 คน

4. ผลการพัฒนาที่เกิดกับสถานศึกษาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ส่งผลเกิดกับสถานศึกษาได้รับรางวัลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ประจำปี 2562 - 2565 จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ (1) โรงเรียนบ้านต้นยวน (2) โรงเรียนบ้านนาใหญ่ (3) โรงเรียนบ้านป่าตง (4) โรงเรียนบ้านกลาง (5) โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว (6) โรงเรียนบ้านดอนมะกอก (7) โรงเรียนบ้านโตนยาง (8) โรงเรียนวัดพะแสง (9) โรงเรียนวัดพระพรหม (10) โรงเรียนวัดกาพสินธุ์ (11) โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง (12) โรงเรียนบ้านตาขุน (13) โรงเรียนวัดเกษมบำรุง (14) โรงเรียนวัดหัวเตย (15) โรงเรียนบ้านเขานาใน (16) โรงเรียนบ้านเกาะมุกด์ (17) โรงเรียนบ้านอรุโณทัย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565, หน้า 15 - 16)

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีอำนาจในการดำเนินการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการและประสาน ส่งเสริมสนับสนุน การวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับภารกิจภายใน เขตพื้นที่การศึกษาที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชาชนวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะการดำรง ชีวิตและทักษะอาชีพ มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาชาติสู่มาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ซึ่งได้มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาและเกิดข้อค้นพบในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

พินิจ เครือเหลา (2561, หน้า 78) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาพิทยาลงกรณ์พิทยาคมในด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 2.1) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.2) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการดเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.3) สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมกิจกรรมผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การจัดกิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่อเนื่อง 2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ 1) มีข้อจำกัดด้านระเบียบการใช้เงินงบประมาณทำให้สถานศึกษาไม่มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ 2) ครูและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดสรรงบประมาณแบบพอเพียง 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ 1) ขาดการพัฒนาครูด้านการทำงานเป็นทีม 2) ขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้ชีวิตแบบพอเพียง และ 2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ 1) ขาดการใช้ข้อมูลสารสนเทศการส่งเสริมความเป็นอยู่อย่างพอเพียง 2) ขาดการวางแผนพัฒนากิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน

สนิท หาจัตุรัส (2561, น. 60-61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาบ้านแม่อ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่อ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาบ้านแม่อ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ให้ประสบผลสำเร็จ ควรดำเนินการเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ 1) การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทางคือ ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผนให้ข้อเสนอแนะ ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ 2) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโดยมีแนวทางดำเนินการพิจารณาจากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียนและผลการประเมิน โดยผู้ประเมินภายนอกหรือผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนการติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบการบริหารจัดการ ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์รวมทั้งจัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะๆทั้งการรายงานภายในสถานศึกษาการรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ

ทองประกาย เพชรสวัสดิ์ (2562, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การบริหารงานงบประมาณ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การงานบริหารทั่วไป และ 4) การบริหารงานบุคคล 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา พบว่าครูที่มีตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พารดา หาบ้านแท่น (2563, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการ กลยุทธ์ที่ 2 การบริหารหลักสูตรและ

การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ที่3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาบุคลากร 2) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ธงชัย ดีมูลพันธ์ (2565, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูของ สถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครูจำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามลำดับ 2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยาศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อุปสรา สิทธิพงษ์ (2565, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ การบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทยตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .350 และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .592

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แลมเบอร์ตัน (Lamberton, 2005, pp. 53-68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืนภายใน รูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับ อย่างกว้างขวางทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษย์ชาติและการนำแนวคิดทั้งภาครัฐ และเอกชนที่นำไปสู่มิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่อยู่รวมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยในครั้งนี้ได้กล่าวถึง รูปแบบความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการตัดสินใจ มุมมองเศรษฐกิจใหม่ของแนวทางตะวันตก ซึ่งเป็นการพัฒนาที่อ้างถึงความพอดีอย่างยั่งยืน เป็นแนวคิดความพอเพียงในการเสริมให้มุมมองของกฎเกณฑ์ทางเศรษฐกิจแนวใหม่ไปกำหนดความสำเร็จในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยาที่จะถูกนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

คอลคินส์ (Calkins, 2009, pp.305-332) ได้ศึกษา เรื่องการวางแผนเศรษฐกิจพอเพียง : การวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับหลายช่วงเวลา ทรัพยากร เศรษฐกิจ และเงื่อนไขข้อจำกัดทางสังคมในปัจจุบัน จำเป็นจะต้องได้รับการวางแผนสังคมและเศรษฐกิจแบบวิสัยทัศน์ระยะยาว 5 ปีเพื่อการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์ตารางการวางแผนสังคมนั้นได้ถูกจำกัดด้วยการวิเคราะห์จากมุมมองที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งการลองผิดลองถูกและการมองข้ามเงื่อนไขที่มีความจำกัดหลาย ๆ องค์ประกอบ เมื่อวิเคราะห์เงื่อนไขที่มีข้อจำกัดนี้ด้วยวิธีการ Lagrangian ผลปรากฏว่าไม่สามารถ บริหารจัดการเกี่ยวกับจำนวนของการผลิต การจำหน่าย การบริโภค การลงทุน การบริหารจัดการ และการเพิ่มวิธีการค้าขาย อีกทั้งข้อจำกัดที่เพิ่มมากขึ้นของทรัพยากรและจริยธรรมทางธุรกิจ ผู้ที่ลงทุนหรือผู้ที่ต้องตัดสินใจในการค้าขายมีความกังวลกับการที่เศรษฐกิจจะปรับตัวเป็นขาลงหรือ ฟื้นตัวต่ำกว่าคาดการณ์ ซึ่งในภาวการณ์ที่จะต้องตัดสินใจที่ซับซ้อนนี้ได้ งานวิจัยได้ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพคือการใช้โปรแกรม MOTAD ในการวิเคราะห์ แต่ก่อนหน้านี้ยังไม่ได้มีการประยุกต์ใช้กับ บัญชีเมตริกซ์สังคมในอดีตที่ผ่านมา และไม่มีหลักการทางจริยธรรมเหมือนในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย งานวิจัยชิ้นนี้จึงประยุกต์ใช้ข้อจำกัดในการวางแผนพัฒนาการจัดการความเสี่ยง และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรณีศึกษาในหนึ่งตำบลทางภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งมีกระบวนการ 7 ขั้นตอนที่ผู้มีส่วนตัดสินใจและผู้วางแผนในท้องถิ่นจะต้องวาง แผนการพัฒนาย่อย ๆ และการวางแผนพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในกรอบระยะเวลา 5 ปี ซึ่งในพึงพอใจในเรื่องเหล่านั้นน้อยกว่าและความพึงพอใจในชีวิตครอบครัวของตนนั้นจะเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด ความพึงพอใจในชีวิตของ

นักศึกษาถึงร้อยละ 50 และนักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตต่างกัน

ฟิลลิป (Philip, 2009, pp.357-376) ได้ศึกษาเรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น พบว่าความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยลังเลของรัฐสวัสดิการ อย่างอเมริกาความพอเพียงได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นแนวทางที่มีความสัมพันธ์กับเสถียรภาพ ทางการเงิน แต่อย่างไรก็ดีเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ข้อตกลงร่วมกันในเชิงปฏิบัติ แต่เป็นนโยบายที่ใช้โดยไม่มีการกำหนดความหมาย หรือนิยามร่วมกัน วัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงการกำหนดเนื้อหาจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นนโยบายเป้าหมายทางสังคมที่ตรงกับการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงการใช้แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการศึกษาการกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงของตนเองจากล่างไปสู่บนที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคือ ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

อังเกอร์ (Unger, 2009, pp.139-156) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมของชนชั้นกลาง พบว่า พระมหากษัตริย์ไทยทรงแสดงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ถือเป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติต่างยอมรับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังเผชิญกับนักวิจารณ์หลายคน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะนักวิจารณ์ไม่เห็นด้วยกับมุมมองทางการเมืองของสถาบันพระมหากษัตริย์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่เข้าใจกันว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์มากที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นฐานในการช่วยให้คนไทยให้ก้าวไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกาภิวัตน์ เพื่อสนับสนุนความเข้าใจนี้บทความนี้ได้แนะนำแนวทางการเอาตัวรอดที่คล้ายคลึงกันในวงกว้างและเน้นที่บรรทัดฐานซึ่งเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กับการเริ่มของระบบทุนนิยมในรัสเซียสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา

ฮอง เชรีฟ และเนเกอร์ (Hong, Sheriff and Naeger, 2009, p. 357) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้นวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดเป้าหมายและนโยบายสังคมที่ต้องการ พัฒนาตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงการใช้ ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงของตนเอง จากล่างไปสู่บนที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำข้อเสนอแนะที่ได้จาการศึกษา คือ ความพอเพียงในตนเอง เป็นกระบวนการของพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็ง และเรียนรู้ เป้าหมาย เป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงินซึ่งเป็นการแสดง ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการ และการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

ดาร์เรน นอย (Darren Noy, 2011, online) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย : ต้นกำเนิดและการเปรียบเทียบกับระบบเศรษฐศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า ต้น

กำเนิดและหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับเศรษฐศาสตร์ชาวพุทธ และเขาวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ทางการเมืองที่เป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์จากวาทกรรมเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในทางที่ผิด โดยเขาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเงินอิสลามและเศรษฐศาสตร์คานธี

เวย์น เนลส์ (Wayne Nelles, 2015, online) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง กรมส่งเสริมการเกษตรและการพึ่งพามีเกษตรของประเทศไทย : มุมมองต่อปัจจัยที่มีส่วนร่วมและกลยุทธ์ในการบรรเทาผลกระทบจากสารเคมี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหานโยบายและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของการพึ่งพาสารสารเคมีเกษตรในประเทศไทย รวมถึงบทบาทหน้าที่บริการส่งเสริมสาธารณะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือลดใช้สารเคมีการเกษตร วิธีการก็ได้เลือกนำเอาทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นวิถีในการปฏิบัติ

จากผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีเป้าหมายสำคัญคือการจัดการศึกษาตามหลัก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียงเห็นคุณค่า ของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นและแบ่งปันมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยมเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงและการปฏิบัติให้ ดำเนินไปในทางสายกลาง ทำให้เกิดการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ข้อกำหนดดังกล่าวล้วนแล้วเป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถดำเนินการได้ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

3.2 ขั้นที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.3 ขั้นที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.1 ขั้นที่ 1

ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1.1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และคณะครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 สถานศึกษา แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 38 คน และครู จำนวน 349 คน รวมทั้งสิ้น 387 คน

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยทำการใช้สูตรเครซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

$$n = \frac{3.841 \times 38 \times 0.5 \times 0.5}{(0.05)^2 \times (38 - 1) + 3.841 \times 0.5 \times 0.5}$$

$$\approx 34.6611$$

$$\approx 35 \text{ คน}$$

จากการแทนค่าตัวแปรในสมการ โดยประชากรในกลุ่มวิจัยมีผู้บริหาร จำนวน 38 คน ยอมรับให้เกดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เท่ากับ 35 คน

$$n = \frac{3.841 \times 349 \times 0.5 \times 0.5}{(0.05)^2 \times (349 - 1) + 3.841 \times 0.5 \times 0.5}$$

$$\approx 183.1046$$

$$\approx 184 \text{ คน}$$

จากการแทนค่าตัวแปรในสมการ โดยประชากรในกลุ่มวิจัยมีครู จำนวน 349 คน ยอมรับให้เกดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เท่ากับ 184 คน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มย่อย เพื่อกระจายการตอบแบบสอบถามให้ทั่วถึงทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 35 คน และกลุ่มครู ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 184 คน รวมทั้งสิ้น 219 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารสถานศึกษา	38	35
ครู	349	184
รวม	**387**	**219**

ที่มา : ข้อมูลจากสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's scales) รวมทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ

3.1.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา และสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1.3.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้หลักการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยได้รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

3.1.3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัวกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

3.1.3.3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

3.1.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item objective congruence) โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 และได้กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 63-66)

ให้คะแนน	+ 1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคาถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	- 1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคาถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.1.3.5 ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 - 1.00 ซึ่งมีผลรวมค่า IOC ทั้งฉบับได้ 0.90 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจความถูกต้องชัดเจน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านบนไร่ โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว และโรงเรียนบ้านบางประชาภิบาล จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีผลค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.988 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 แบบทดสอบสามารถนำไปใช้ได้

3.1.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.1.4. การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.1.4.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่าน Google Forms เพื่อขอความร่วมมือยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในการเก็บรวบรวมจากลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

3.1.4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่าน Google Forms ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ทั้งหมด 219 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเดินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการโดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อโดยใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.1.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (Rating Scale) แล้วนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102) ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.1.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.1.6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{N} x\ 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องเปลี่ยนแปลงตามร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.1.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 124)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3.1.6.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด
$\sum x^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
x แทน คะแนนแต่ละตัว
N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3.1.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1.6.2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 63-66)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำตอบกับจุดประสงค์
$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.1.6.2.2 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ใช้สูตร วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 64)

$$\alpha = \frac{k}{(K-1)}\left\{1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.1.6.3 สถิติที่ใช้ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.1.6.3.1 สูตรของเครซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43)

$$n = \frac{\chi^2 Np(1-p)}{e^2(N-1) + \chi^2 p(1-p)}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร
e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
χ แทน ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95%
χ^2 = 3.841
p แทน สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร
(ถ้าไม่ทราบให้กำหนด p = 0.5)

3.2 ขั้นที่ 2

นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ยกเว้นอำเภอพุนพิน จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ โดยในการสัมภาษณ์จะใช้ลักษณะคำถามประเภทปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

3.2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มาใช้ในการสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา ข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.2.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม นำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

3.2.4 การเก็บรวมรวมข้อมูล

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.2.4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และขออนุมัติหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขออนุญาตการสัมภาษณ์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการนัดหมาย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์โดยตรง

3.2.4.3 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การตอบคำถามจากการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสรุปประเด็นเพื่อให้ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.2.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากบันทึกการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

3.3 ขั้นที่ 3

ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประเมินหรือพัฒนางานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสม เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

3.3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การประเมินมีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

3.3.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา ข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.3.2 สร้างแบบประเมินในการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม นำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริงในการสอบถามผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 การเก็บรวมรวมข้อมูล

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.3.4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกผู้ประเมินแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และขออนุมัติหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญ

3.3.4.2 ผู้วิจัยใช้แบบประเมิน เรื่อง ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยการส่งแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กับผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.3.4.3 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การตอบคำถามจากแบบประเมิน แล้วดำเนินการสรุปประเด็นเพื่อให้ได้ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเดินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.3.5.1 นำข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ ชื่อ สกุล วุฒิการศึกษาสูงสุด สาขา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน นำมาพิจารณาประกอบการให้ข้อมูลแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.3.5.2 นำข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะของแบบประเมินความเหมาะสม แล้วนำไปบันทึก วิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

3.3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนวณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ดังนี้

3.3.6.1 ค่าความถี่

3.3.6.2 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ **P** แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา ปรากฏผลดัง ตารางที่ 4.1 – 4.6

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	65	29.70
หญิง	154	70.30
รวม	**219**	**100.00**
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	9	4.10
31 - 39 ปี	96	43.80
40 - 49 ปี	85	38.80
50 ปีขึ้นไป	29	13.20
รวม	**219**	**100.00**
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	172	78.50
ปริญญาโท	47	21.50
รวม	**219**	**100.00**
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	30	13.70
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	5	2.30
ครู	184	84.00
รวม	**219**	**100.00**
5. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	37	16.90
11 - 20 ปี	95	43.40
21 ปีขึ้นไป	87	39.70
รวม	**219**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่าจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 มีช่วงอายุ 31 - 39 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตำแหน่งปัจจุบันเป็นครู จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 20 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40

ตารางที่ 4.2 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม

สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.44	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.42	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.43	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.49	มาก
รวม	**4.26**	**0.41**	**มาก**

จากตารางที่ 4.2 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.26, S.D. = 0.41) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.28, S.D. = 0.43) รองลงมาด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.27, S.D. = 0.42) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = 0.44)

ตารางที่ 4.3 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานวิชาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน	4.36	0.63	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.65	มาก
3. สถานศึกษามีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.62	มาก
4. สถานศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน5ด้าน ความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.58	มาก
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ	4.21	0.61	มาก
6. สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.60	มาก
7. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี	4.34	0.60	มาก
8. สถานศึกษาวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม	4.25	0.61	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานวิชาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
9. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.66	มาก
10. สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.13	0.61	มาก
รวม	**4.24**	**0.44**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = 0.44) เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 4.36, S.D. = 0.63) รองลงมาสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี ($\overline{X}$ = 4.34, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่วนสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.13, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 4.4 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนงานโครงการของสถานศึกษา	4.30	0.67	มาก
2. สถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	4.28	0.63	มาก
3. สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่	4.25	0.60	มาก
4. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	4.26	0.61	มาก
5. สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลัก ธรรมมาภิบาล	4.31	0.62	มาก
6. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านงบประมาณไว้อย่างชัดเจน	4.24	0.58	มาก
7. สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน	4.21	0.60	มาก
8. สถานศึกษามีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ	4.24	0.60	มาก
9. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา	4.21	0.54	มาก
10. สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต	4.38	0.62	มาก
รวม	**4.27**	**0.42**	**มาก**

จากตารางที่ 4.4 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27, S.D. = 0.42) เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต ($\overline{X}$ = 4.38, S.D. = 0.62) รองลงมาสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล ($\overline{X}$ = 4.31, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.21, S.D. = 0.54)

ตารางที่ 4.5 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานบุคคล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.38	0.64	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	4.24	0.60	มาก
3. สถานศึกษากำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกกลุ่มงาน	4.30	0.63	มาก
4. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เช่น การประชุม การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงานองค์กรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.32	0.60	มาก
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานและทำวิจัย เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	4.28	0.61	มาก
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	4.25	0.60	มาก
7. สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.60	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
8. สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.25	0.60	มาก
10. สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	4.34	0.58	มาก
รวม	**4.28**	**0.43**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.28, S.D. = 0.43) เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.38, S.D. = 0.64) รองลงมาสถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.34, S.D. = 0.58) และข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 4.6 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา	4.42	0.67	มาก
2. สถานศึกษาจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน	4.26	0.66	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	4.25	0.62	มาก
4. สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	4.23	0.63	มาก
5. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.61	มาก
6. สถานศึกษามีการเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย	4.25	0.63	มาก
7. สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	4.19	0.65	มาก
8. สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม	4.21	0.65	มาก
9. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย	4.22	0.66	มาก
10. คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา	4.26	0.66	มาก
รวม	**4.26**	**0.49**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.26, S.D. = 0.49) เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.42, S.D. = 0.67) รองลงมาสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.65

ตอนที่ 2 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้วิจัยได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2) สถานศึกษานำคุณลักษณ์อันพึงประสงค์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตร

3) กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูต

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

5) สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนตามหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพื้นฐานการดำรงชีวิตของผู้เรียน

6) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7) มีการวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

1.2 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) นำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่า และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของทรัพยากรท้องถิ่น กับสภาพสังคมปัจจุบัน

2) ส่งเสริมการสร้างภูมิปัญญาการทำไม้กวาดก้านมะพร้าว การทำน้ำยาล้างจาน การปลูกผักมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง เน้นการสืบสานภูมิปัญญาไทย สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านสังคม และวัฒนธรรม

3) สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนโดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน

1.3 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาณ ใช้ความรู้ มีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ

2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ให้สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทำให้ครูมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ที่เน้นทางทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ

1.4 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) แต่งตั้ง / มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำตัวชี้วัดประเมินคุณภาพภายใน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) นิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการจัดรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น แบบกัลยาณมิตร

3) ผู้รับผิดชอบรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร โดยใช้หลักเหตุและผล ส่งผลให้สามารถนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการทำงานของแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น

4) มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) มีการศึกษาระเบียบการบริหารจัดการงบประมาณให้แม่นยำ ชัดเจน

2) จัดประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน

3) กำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา

4) จัดสรรงบประมาณที่มีงานใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุดโดยลำดับตามความสำคัญของสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างที่ถูกต้อง

6) จัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ

2.2 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน

2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินงานงบประมาณใช้หลัก 1A 3R (Avoid –หลีกเลี่ยงหรืองดใช้ของที่ไม่จำเป็น หรือของที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง, Reduce – หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้หรือบริโภคของบางอย่างได้เสียทีเดียว พยายามลดการใช้ให้น้อยลง Reuse–ใช้ซ้ำพยายามใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ที่สุด รวมถึงการ Repair หรือซ่อมแซมของที่ยังใช้ได้อยู่ Recycle–แปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่นำวัสดุไปผ่านกระบวนการรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า

3) ปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน

4) ติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นการควบคุมงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

5) มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต

2.3 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) การศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับสนับสนุน

2) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ

3) คำนึงถึงสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเป็นหลัก เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามประเภท เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้านอย่างแท้จริง

4) ประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน

5) กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจ ชักชวนประชาชน เอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา

6) ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.4 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกระยะ

2) ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป็นปัจจุบัน

3) มีแผนรับรองการใช้งบประมาณต่าง ๆ ที่โปร่งใส

4) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้

3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) กำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) กำหนดบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามความถนัดและเหมาะสมของบุคคล

3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ไม่มอบหมายภาระงานที่หนักจนเกินไป

4) บุคลากรทุกคนรับทราบหน้าที่ของตนเอง และส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติงานและการประเมินผล

5) สถานศึกษามีครูแกนนำ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อขยายผลขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

6) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) ส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง

3) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เปิดใจยอมรับฟังผู้อื่น ทำความเข้าในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้รู้จักการหาความรู้รอบตัว ด้วยการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานที่ได้รับการยอมรับ

5) ผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร

3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม ส่งเสริมให้ครูนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ เช่นกันนอกจากนี้ยังจัดให้มีการร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลักพอเพียงในโรงเรียน

2) ถอดบทเรียนจากเรื่องง่าย ๆ หรือเกิดแนวคิดจากการปฏิบัติจริง

3) ส่งเสริมให้บุคลากรนำแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน

4) ส่งเสริม พัฒนาให้บุคลากรเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

3.4 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้

1) ดำเนินการผ่านกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ เช่น สารประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2) บุคลากรทุกคนมีส่วนรับรู้ในผลการประเมินการปฏิบัติงาน

3) มีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร และนำผลจากการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) จัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และจัดระบบการบริหารงานทั่วไปให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์

2) จัดระบบการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

4) จัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักความปลอดภัย ความคุ้มค่า และประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มุ่งเน้นการใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ลดการใช้งบประมาณที่ไม่จำเป็น มีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ผู้เรียน บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

6) พัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มั่นคง อยู่เสมอ

4.2 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) อบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยีรวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

2) ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์สื่อมัลติมิเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

3) พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียนทุกชั้น เลือกใช้สารสนเทศให้ครอบคลุมในทุก ๆ งาน มีการจัดตารางการให้บริการเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม

4) มีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ฝึกการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

5) กำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6) เผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

4.3 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สร้างสัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่งคณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา

2) การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ สารประชาสัมพันธ์ กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมหมู่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ชุมชนต้องการสนับสนุน ให้ความร่วมมือ เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา

3) จัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นแค่การทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ แต่ควรนำหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในด้านทักษะการคิดให้เป็นรูปธรรมคงอยู่และยั่งยืน ตลอดจนมีการขยายผล และคงสภาพการเป็นสถานศึกษาพอเพียงของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างของชุมชนอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประเมินหรือพัฒนางานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 7 คน ลักษณะเป็นแบบประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับการประเมินแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏผลดัง ตารางที่ 4.7 – 4.11

ตารางที่ 4.7 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6	92.86
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6	95.24
รวม	**7**	**97.03**

จากตารางที่ 4.7 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.03

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95.24

ตารางที่ 4.8 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานวิชาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
1.1 แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง	6	85.71
1.2 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น	6	85.71
1.3 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	7	100.00
1.4 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้	7	100.00
รวม	**7**	**92.86**

จากตารางที่ 4.8 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.86

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 แนวทางในการ

น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้ มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.9 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
2.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม	7	100.00
2.2 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา	7	100.00
2.3 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม	7	100.00
2.4 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.9 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าโดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.10 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารงานบุคคล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
3.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	7	100.00
3.2 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
3.4 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	7	100.00
รวม	**7**	**100.00**

จากตารางที่ 4.10 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.11 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารงานทั่วไป ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
4.1 การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
4.2 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	7	100.00
4.3 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	6	85.71
รวม	**6**	**95.24**

จากตารางที่ 4.11 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.24

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และ 3) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยมีขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา พบว่า

1.1 จากการวิเคราะห์สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน รองลงมาสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่วนสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาสถานศึกษามี การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาสถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมาสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2. ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1 แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง

นำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำคุณลักษณ์อันพึงประสงค์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนตามหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพื้นฐานการดำรงชีวิตของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

2.1.2 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ นำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่า อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการสร้างภูมิปัญญามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง เน้นการสืบสานภูมิปัญญาไทย สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านสังคม และวัฒนธรรม และสร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนโดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน

2.1.3 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาณ ใช้ความรู้ มีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ให้สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทำให้ครูมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ที่เน้นทางทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ

2.1.4 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ แต่งตั้ง/มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำตัวชี้วัดประเมินคุณภาพภายในตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการจัดรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องแบบกัลยาณมิตร ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร โดยใช้หลักเหตุและผล ส่งผลให้สามารถนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการทำงานของแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ มีการศึกษาระเบียบการบริหารจัดการงบประมาณให้แม่นยำ ชัดเจน จัดประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน กำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณที่มีงานใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด โดยลำดับตามความสำคัญของสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างที่ถูกต้อง และจัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ

2.2.2 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน ติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นการควบคุมงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต

2.2.3 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ การศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับสนับสนุน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ คำนึงถึงสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเป็นหลัก เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามประเภท เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้านอย่างแท้จริง ประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจชักชวนประชาชน เอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.2.4 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกระยะ ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป็นปัจจุบัน มีแผนรับรองการใช้งบประมาณต่าง ๆ ที่โปร่งใส สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ กำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ทุกคนรับทราบหน้าที่ของตนเอง มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน และการประเมินผล สถานศึกษามีครูแกนนำทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อขยายผลขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ ส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เปิดใจยอมรับฟังผู้อื่น ทำความเข้าในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนส่งเสริม พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้รู้จักการหาความรู้รอบตัว ด้วยการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานที่ได้รับการยอมรับ ผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร

2.3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกันนอกจากนี้ยังจัดให้มีการร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลักพอเพียงในโรงเรียน ถอดบทเรียนจากเรื่องง่าย ๆ หรือเกิดแนวคิดจากการปฏิบัติจริง ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

2.3.4 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีใน การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้ ดำเนินการผ่านกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ บุคลากรทุกคนมีส่วนรับรู้ในผลการประเมินการปฏิบัติงาน มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ และนำผลจากการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ จัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา จัดระบบการบริหารงานทั่วไปให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยน

ได้ตามสถานการณ์ สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักความปลอดภัย ความคุ้มค่าและประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มุ่งเน้นการใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด มีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียน บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ พัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มั่นคง อยู่เสมอ

2.4.2 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ อบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยีรวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์สื่อมัลติมิเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเตอร์เน็ต พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียนทุกชั้น เลือกใช้สารสนเทศให้ครอบคลุมในทุก ๆ งาน มีการจัดตารางการให้บริการเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม มีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ฝึกการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

2.4.3 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สร้างสัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่งคณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านช่องทางสื่อสาร สารประชาสัมพันธ์ กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมหมู่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ชุมชนต้องการสนับสนุน ให้ความร่วมมือ เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา จัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ปราชญ์ ผู้ที่มีประสบการณ์ ในการเป็นผู้ประเมิน

หรือพัฒนางานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 7 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.03 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อสรุปได้ ดังนี้

3.1 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.86 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอนทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้ มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินง

แผนงบประมาณของสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.24 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายข้อ พบว่า การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาแต่ละแห่งมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อน เพื่อน

เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนางานต่อ ๆ ไป ซึ่งทุกด้านต่างมีความสำคัญแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 53) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการปฏิบัติและเป็นจริงรายด้านจากสูงสุดไปหาต่ำสุดได้ ดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ มาตย์แท่น (2564, หน้า 159) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564, หน้า 138) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารวิชาการ

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน รองลงมาสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่วนสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการดำเนินงานตามนโยบาย จึงมีการจัดกิจกรรม แผนงาน โครงการที่ตอบสนองนโยบายและการบูรณาการเข้าหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการเรียนรู้และปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 53) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการบริหารวิชาการตามความคิดเห็นของครู เห็นว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความพอประมาณส่วนมากมีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ใน

ระดับมาก ยกเว้นการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนชุมชนและสังคมเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการจัดการศึกษามีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ด้านความมีเหตุผลมีการปฏิบัติและเป็นจริงมากอยู่ในทุกประเด็น ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมากยกเว้น มีการนิเทศติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ด้านเงื่อนไขความรู้ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมากยกเว้นมีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรมพบว่า มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมากทุกประเด็น สอดคล้องกับงานวิจัยของพินิจ เครือเหลา (2561, หน้า 68) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ดังนี้ ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564, หน้า 154) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากค่าสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ดังนี้ ผู้บริหารมีการปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียนมีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผลปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความมีสติปัญญา ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ, ผู้บริหารมีการยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ ส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวให้กับผู้เรียนให้มีพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ผู้บริหารมีความรอบรู้ในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไขเป็นอย่างดี มีความรอบคอบ ระมัดระวังในการบริหารด้านวิชาการและมีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรงครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับหน่วย มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง และมีการกำหนดเป้าหมายการศึกษาได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไขเข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานงบประมาณเป็นเรื่องที่ต้องมีความรอบคอบเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณที่

รอบคอบ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ แผน โครงการ กิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบท และทรัพยากรที่มีอยู่โดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องในการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 53-54) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงบประมาณตามความคิดเห็นของครู เห็นว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความพอประมาณส่วนมากมีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ยกเว้นมีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับแผนงานโครงการของสถานศึกษามีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ด้านความมีเหตุผล มีการปฏิบัติและเป็นจริงมากอยู่ในทุกประเด็น ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมาก ยกเว้น มีการติดตามประเมินผลตรวจสอบการใช้งบประมาณที่เป็นปัจจุบันมีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ด้านเงื่อนไขความรู้ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรมพบว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมากทุกประเด็น สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564, หน้า 142) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลัก อันดับที่สอง คือผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารมีการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องของระเบียบ กฎหมาย ความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาสถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานบุคคล เป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 54) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการบริหารบุคคลตามความคิดเห็นของครู เห็นว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณส่วนมากมีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ด้านความมีเหตุผลมีการปฏิบัติและเป็นจริงมากอยู่ในทุกประเด็น ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมาก ด้านเงื่อนไขความรู้ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมากทุกประเด็น สอดคล้องกับแนวคิดของจรินทร์ คำมาแป้น (2561, หน้า 36) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของทองประกาย เพชรสวัสดิ์ (2562, หน้า 72) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีการกำหนดระเบียบในองค์กรที่ส่งเสริมความมีวินัย

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมาสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยใช้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงอาคารสถานที่ และสภาพภูมิทัศน์ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ผ่านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแช่ม (2561, หน้า 54) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการบริหารทั่วไปตามความคิดเห็นของครู เห็นว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณมีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ด้านความมีเหตุผลมีการปฏิบัติและเป็นจริงมากอยู่ในทุกประเด็นเช่นกัน ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับปานกลาง ยกเว้นมีการบริหาร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ด้านเงื่อนไขความรู้มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรมพบว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ยกเว้นคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบบริหารจัดการสถานศึกษา

อย่างจริงจังการปฏิบัติและเป็นจริงระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564, หน้า 146) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่ เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก อันดับที่สอง คือ ผู้บริหารมีการยึดหลักความพอประมาณอย่างมีเหตุผล อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม

2. ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากในทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่มีเนื้อหาครอบคลุม ในแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564, หน้า 151) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ดังต่อไปนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารควรมีการสร้างความรู้และความเข้าใจไม่ควรเลือกปฏิบัติ อันดับที่สอง คือ ควรมีเน้นความถูกต้องและปฏิบัติตามระเบียบของทางโรงเรียน อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารควรมีการเรียงลำดับความสำคัญของงาน โดย

พิจารณาความต้องการที่แท้จริงและความเป็นไปได้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารควรมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการทำงาน และอันดับต่อมา คือ ควรมีความโปร่งใสในการทำงานและดำรงตนอย่างพอเพียงและไม่ควรฟุ่มเฟือยและไม่เสี่ยง ด้านการบริหารงานบุคคล มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือ ควรมีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถและแบ่งงานให้ตรงกับผู้รับผิดชอบ อันดับที่สอง คือ ควรมีการพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีความรู้และทันต่อเหตุการณ์ อันดับที่สาม คือ ควรให้ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง, ผู้บริหารและครูบางคนยังมีทิฐิ ใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา, ควรมีการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและผูกจิตสำนึกให้ผู้บริหารและครูมีจิตสำนึกให้รักองค์กร และด้านการบริหารงานทั่วไป มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือ ควรมีการประชุมชี้แจงหลักการให้เข้าใจตรงกันและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมแสดงความคิด รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและอันดับต่อมา คือ ควรมีการประชุมวางแผนการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีมและควรยึดหลักธรรมในการบริหารงาน

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ดำเนินการตามขั้นตอนแนวทางการพัฒนา โดยการศึกษาวิเคราะห์สภาพแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตของการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์สภาพ และการนำเสนอแนวทางทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นำแบบประเมินมาใช้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธนันท์ เมตตา (2564, หน้า 182) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยรวม มีความเหมาะสมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ มาตย์แท่น (2564, หน้า 165) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยรวมมีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สรุปสาระสำคัญจากข้อเสนอแนะ การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โดยอิงข้อมูลเอกสาร หลักฐานการพัฒนาของสถานศึกษาต้นแบบการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์ การเรียนรู้พอเพียง ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจริง จึงส่งผลให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ถือว่ามีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม พร้อมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

2. พัฒนา สนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาเกิดทักษะการคิดโดยใช้หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นรูปธรรม มั่นคงและยั่งยืน

3. ขยายผล และคงสภาพการเป็นสถานศึกษาพอเพียงของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างของชุมชนอย่างยั่งยืน

4. นำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

1. หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.* กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี. โปรดักส์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564).* กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551***.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช ธรรมปิยา. (2556). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน* พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *MODEL การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง.* กรุงเทพฯ: เทพเนตรมิตการพิมพ์.

ทิศนา แขมมณี. (2559). *ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่9. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสน์ จำกัด.

ประดินันท์ อุปรมัย. (2551). *สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง.* นนทบุรี: ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ประเวศ วะสี. (2555). *เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคมแนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 7).* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.

ปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2552). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กับการจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

พรเทพ รู้แผน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาและพัฒนาชุมชน.* กรุงเทพฯ: บริษัท แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด.

พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร.* กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยพัฒน์.

สมบัติ กุสุมาวลี. (2550). *หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาองค์กร.* กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สมพร เทพสิทธา. (2550). *การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของศาสนาและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: สมชายการพิมพ์.

สรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม. (2554). การวางแผนพัฒนาประเทศ. นนทบุรี: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2*. สุราษฎร์ธานี : ม.ป.ท.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2567 สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2*. สุราษฎร์ธานี : ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *หนังสือเรียนสาระกับทักษะการดำเนินชีวิต รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง (ทช 21001) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร*. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงฯ สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสามพ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐*. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

Candoli, I.C. and et al. (1992). *School Business Administration : A planning Approach*. Massachusetts : Allyn and Bacon.

Drucker, P.F. (1995). *Innovation and entrepreneurship*. Boston: Butterworth-Heinemann.

Fippo, Edwin B. (1998). *Management : A Behavioral Approach.* Boston: Allyn and Bacon.
Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw–Hill.
Gregg, R.T. (1997). *Administrative Behavior in Education*. New York: McGraw–Hill.
Joyce, M. (1992). *Model of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.
Jesse, B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
Robbins, S.P. (1998). *Organizational Behavior*. New Jersey: Prentice Hall.
Smith, C.W. (2002). *Management: Making Organizations Perform*. New York: Macmillan.
Heinemann.

2. ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์

กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์. (2552). *การศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กรรณสพร ผ่องมาส. (2561). *การศึกษาการบริหารระบบดูและช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ตราด จันทบุรี และระยอง.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). *การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กันตยา มานะกุล. (2550). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.* ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

กำธร ทาเวียง. (2553). *การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์. (2565). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

จรินทร์ คำมาแป้น. (2561). *การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.

จุฑามาศ แจ่มมี. (2563). *แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ชลพงษ์ ทองอุดม. (2564). *แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ทองประกาย เพชรสวัสดิ์. (2562). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ธวัชชัย ทัพคำภา. (2563). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธงชัย ดีมูลพันธ์. (2565). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธนากร จักรหา. (2563). *แนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคงธัญบุรี.

ธีรพงศ์ แสนยศ. (2560). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธิดารัตน์ มาตย์แท่น. (2564). *แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารจัดการการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เบญจพร สุคนธร (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.

พนิดา ยาทองไชย. (2566). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 11*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรศิริ สังข์ทอง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมองค์การของผู้บริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พระครูอาทรประชาสรรค์ (บุญชัด ชนาสโภ) . (2560). *ศึกษาการประยุกต์หลักธรรมเพื่อสนับสนุนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9*.วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พารดา หาบ้านแท่น. (2563). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พินิจ เครือเหลา. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิศาล เครือลิต. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พัชราภรณ์ ไชยเบ้า. (2565). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม โดยการจัดการเรียนรู้เทคนิค STAD ร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พัทธนันท์ เมตตา. (2564). *การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธวัชชัย ทัพคำภา. (2563). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธีรพงศ์ แสนยศ. (2560). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ภาธรณ์ สิรวรรธกุล. (2561). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

มาโนช ตัญยงค์. (2564). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุเตย.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

มาลีรัตน์ ทองแช่ม. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.* สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วัชรินทร์ ศรีวิรานนท์. (2564). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการการดำเนินธุรกิจก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีเอ็นคอนสตรัคชั่น เชียงใหม่.* การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วิไลวัลย์ พรหมมา. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.* วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศศิวิมล คนเสงี่ยม. (2563). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สนิท หาจัตุรัส. (2561). *การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่อ้อในอำเภอเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่.* (วิจัยทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สิริกร ไชยราช. (2562). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุดารัตน์ อุปปะ. (2559). *สภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ.* ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุนิสา มุ้ยจีน. (2563). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุภาพรรณ ยวนมาลัย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.*สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยพะเยา.

เสรี ภักดี. (2564). *กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

อัษฎาวุธ สุวัตถี. (2565). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.* วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุณารัตน์ เสมามิ่ง. (2560). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา: โรงเรียนเซนต์ยอเซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1.*วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อุปสรา สิทธิพงษ์. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ ธานี เขต 3.* วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์. (2564). การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง. สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.

3. สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

3.1) บทความในวารสาร

บุญเสริม บุญเจริญผล. (2543). “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง”. *วารสารวิชาการเศรษฐศาสตรมหาวิทยาลัยเกริก.* 2(4), 3-4.

ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*, 8(4), 1-13.

ประไพ มีแก้วรัตนกุล และ สุรินทร์ ภูสิงห์. (2565). ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,* 10(39), 31-32.

Young P. Philip. (2009). "A Bottomup Definition of Self-sufficiency Voices from Low income Jobseekers," *Qualitative Social Work* 8, 3 (September 2009): 357-376.

Barrmes, A.M. (1995). African American Parents Involvement in Their Childern's Schooling, *Dissertation Abstracts International*. 55(10): 435-A.

Danny Unger. (2009). "Sufficiency Economy and the Bourgeois Virtues," *Asian Affairs: An American Review* 36 (2009): 139-156.

4) เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในภาคการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

ธีธัช บำรุงทรัพย์. (2553). ศูนย์การอบรมการเพาะเลี้ยงไส้เดือน ธีธัชฟาร์ม. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2563, จาก http://oknation.nationtv.tv/blog/teetatfarm/2013/08/23/entry-1

มูลนิธิชัยพัฒนา. (ม.ป.ป.). *เศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2566, จาก https://www.chaipat.or.th/site_content/item/3579-2010-10-08-05-24-39.html.

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ. (2566). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2566, จาก https://www.pidthong.org/philosophy.php.

วีกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2565). *เศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2566, จาก https://th.wikipedia.org/wiki/เศรษฐกิจพอเพียง.

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.(2566). *การขับเคลื่อนด้านการศึกษา.* สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2566, จาก http://www.sufficiency.nida.ac.th/

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค. (2565). *การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สถานศึกษาพอเพียง),* สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2566, จาก https://drive.google.com/drive/folders/1iYo6YH1_

สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2566, *จาก* https://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/ 2017-EdPlan60-79 pdf.

Young P. Philip. (2009). "A Bottomup Definition of Self-sufficiency Voices from Low income Jobseekers," *Qualitative Social Work* 8, 3 (September 2009) : 357-376.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. ดร. สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

การศึกษา	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
	วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

2. นางสาวจันทร์จิรา อินทร์ชนะ

การศึกษา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
	ครุศาสตรบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ศึกษา)
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาใหญ่
	วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. นางสาวนิตยา ภูมิไชยา

การศึกษา	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่งปัจจุบัน	ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์
	วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑ **วันที่** ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ยินดีร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจ ครบ เครื่อง มือวิจัย

(ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางสาวจันทร์จิรา อินทร์ชนะ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

นางสาวจันทร์จิรา อินทร์ชนะ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางสาวจันทร์จิรา อินทร์ชนะ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

(ผศ.ดร.สันติ อุนจะนำ)

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารลิงค์หรือคิวอาร์โค้ด สำหรับทำแบบสอบถาม

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ที่ ศธ ๐๔๑๖๔/ ๑๑๘๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๒
๑๐๙/๑ ถนนธราธิบดี ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๓๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยามหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUN PHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE ๒)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพัชรินทร์ สามะณี)
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒

มหามกุฏราชวิทยาลัย

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
โทรศัพท์ ๐ ๗๗๓๑ ๑๕๕๕
โทรสาร ๐ ๗๗๓๑ ๑๕๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสาวฤทัยพร พาหะมาก

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์
เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวเสาวลักษณ์ บุญมาก

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสาววิมลมาศ โลหุตางกูร

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาบริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ยินดีให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์
เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสาวกรวรรณ ยืนนาน

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้สัมภาษณ์เพื่อประโยชน์ต่อการวิจัย

(นางสาวกรวรรณ ยืนนาน)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขานาใน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวอัญชนก มีดี

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นประโยชน์ในงานวิจัย.

(นางสาวอัญชนก มีดี)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางยุพาพันธ์ คุณวิจิตร

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

ยินดีให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัย

(นางยุพาพันธ์ คุณวิจิตร)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นายรักชาติ สุวรรณโชติ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

อนุมัติให้ข้อมูลในการ
สัมภาษณ์เพื่อใช้ในงานวิจัย
ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวสิยาพร ทิพย์พินิจ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้ข้อมูล เพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์
(นางสาวสิยาพร ทิพย์พินิจ)

โรงเรียนบ้านต้นยวน หมู่ที่ ๗
ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๕๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสาร นิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(นางสุณีย์ แซ่เล้า)
ครู คศ.๓ ชำนาญการพิเศษ

ที่ ศธ ๐๔๑๖๔.๐๖๓ / ๐๖๒

โรงเรียนวัดวิชิตธาราราม หมู่ที่ ๕
ตำบลตะกรบ อำเภอ ไชยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๑๐

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การตอบรับและให้ข้อมูลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรธรรมโศกราช มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ นางพรรฐธกมล ตงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังโรงเรียนวัดวิชิตธาราราม นั้น

โรงเรียนวัดวิชิตธาราราม ได้รับศึกษาเอกสารและนำผลงานดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียบเรียบร้อยแล้ว จึงได้ส่งเอกสารตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติ วิเศษ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวิชิตธาราราม

โรงเรียนวัดวิชิตธาราราม
โทร ๐๘๕๔๗๐๒๐๗๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวเสาวนีย์ หนูเอียด

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

(นางสาวเสาวนีย์ หนูเอียด)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๓๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ว่าที่ ร.ต. อำนาจ ศรีเทพ

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีตอบแบบประเมินเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัย

(ว่าที่ร้อยตรีอำนาจ ศรีเทพ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวนพรัตน์ ตรียวง

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดยมี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีตอบแบบประเมินในงานวิจัย

(นางสาวนพรัตน์ ตรียวง)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๓๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวกมลวิภา คงด้วง

ด้วย นางพรรฐธกมล คงทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒ (GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2)" โดย มี ดร.สันติ อุนจะนำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรรฐธกมล คงทอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา**สภาพการบริหารสถานศึกษาตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการ 2.การบริหารงานงบประมาณ 3.การบริหารงานบุคคล และ 4.การบริหารงานทั่วไป ในแต่ละด้านประกอบด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับ รวมทั้งหมด 40 ข้อ

3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตามคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้นำ ไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางพรรฐธกมล คงทอง
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวของท่าน

1. เพศ
   - ( ) ชาย
   - ( ) หญิง
2. อายุ
   - ( ) ต่ำกว่า 30 ปี
   - ( ) 31 – 39 ปี
   - ( ) 40 – 49 ปี
   - ( ) 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
   - ( ) ปริญญาตรี
   - ( ) ปริญญาโท
   - ( ) ปริญญาเอก
4. ตำแหน่งปัจจุบัน
   - ( ) ผู้อำนวยการสถานศึกษา
   - ( ) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
   - ( ) ครู
5. ประสบการณ์การทำงาน
   - ( ) ต่ำกว่า 10 ปี
   - ( ) 11 – 20 ปี
   - ( ) 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำชี้แจง ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการ 2. การบริหารงานงบประมาณ 3. การบริหารงานบุคคล และ 4. การบริหารงานทั่วไป ในแต่ละด้านประกอบด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับ รวมทั้งหมด 40 ข้อ

โปรดพิจารณาข้อคำถามอย่างละเอียด แล้วเลือกตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระบุเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาตามประเด็นที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม ตอนที่ 2

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
0	สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			✓		

คำอธิบาย : จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 3 หมายความว่า สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1	สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน					
2	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3	สถานศึกษามีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4	สถานศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
6	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
7	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี					
8	สถานศึกษาวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม					
9	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนงานโครงการของสถานศึกษา					
2	สถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ					
3	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่					
4	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง					
5	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล					
6	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านงบประมาณไว้อย่างชัดเจน					
7	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน					
8	สถานศึกษามีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ					
9	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา					
10	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต					
การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ					
3	สถานศึกษากำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกกลุ่มงาน					
4	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เช่น การประชุม การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงาน องค์กรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5	สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และทำวิจัย เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต					
6	สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม					
7	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8	สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
9	สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ					

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1	สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา					
2	สถานศึกษาจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน					
3	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป					
4	สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ					
5	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย					
7	สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ					
8	สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม					
9	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย					
10	คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา					

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์**เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตามคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้นำ ไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางพรรฐธกมล คงทอง
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้
1. ชื่อ-สกุล .....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด ..... สาขา .....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน .....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....
5. สถานที่ทำงาน .....
6. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 ให้ท่านแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ท่านมีแนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.2 ท่านมีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

.....
.....
.....

1.3 ท่านมีแนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.4 ท่านมีแนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ท่านน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านมีแนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านมีวิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านมีแนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ท่านมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ท่านมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ท่านมีแนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ท่านมีแนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำชี้แจงในการตอบแบบประเมิน

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา**ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2. แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับ**แนวทางบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ในการตอบแบบประเมินนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบประเมินตามคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบประเมินนี้นำ ไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นางพรรฐธกมล คงทอง
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน
คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้ตามหัวข้อต่อไปนี้
1. ชื่อ-สกุล .....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด ..... สาขา .....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน .....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

<u>คำชี้แจง</u> ข้อความในแบบประเมินต่อไปนี้เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โปรดพิจารณาข้อคำถามอย่างละเอียด แล้วเลือกตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระบุเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาตามประเด็นที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

เหมาะสม หมายถึง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีความเหมาะสม

ไม่เหมาะสม หมายถึง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีความไม่เหมาะสม

ตัวอย่างแบบประเมิน ตอนที่ 2

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
0	แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนา	✓		

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	หลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน			

คำอธิบาย : จากตัวอย่างการตอบแบบประเมิน ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเหมาะสม หมายความว่า แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมในชีวิตประจำวันมีความเหมาะสม

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน อำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
1.1	แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	1) สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) สถานศึกษานำคุณลักษณ์อันพึงประสงค์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตร 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูตร 4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ 5) สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนตามหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพื้นฐานการดำรงชีวิตของผู้เรียน 6) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7) มีการวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย			
1.2	มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) นำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่า และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของทรัพยากรท้องถิ่น กับสภาพสังคมปัจจุบัน 2) ส่งเสริมการสร้างภูมิปัญญาการทำไม้กวาดก้านมะพร้าว การทำน้ำยาล้างจาน การปลูกผัก มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง เน้นการสืบสานภูมิปัญญาไทย สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านสังคม และวัฒนธรรม 3) สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนโดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน			
1.3	แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาณ ใช้ความรู้ มีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ให้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทำให้ครูมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ที่เน้นทางทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ			
1.4	แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) แต่งตั้ง / มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำตัวชี้วัดประเมินคุณภาพภายใน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) นิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการจัดรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น แบบกัลยาณมิตร 3) ผู้รับผิดชอบรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร โดยใช้หลักเหตุและผล ส่งผลให้สามารถนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการทำงานของแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น 4) มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
2.1	น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	1) มีการศึกษาระเบียบการบริหารจัดการงบประมาณให้แม่นยำ ชัดเจน 2) จัดประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน 3) กำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา 4) จัดสรรงบประมาณที่มีงานใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุดโดยลำดับตามความสำคัญของสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา 5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างที่ถูกต้อง 6) จัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ			
2.2	แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน 2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินงานงบประมาณใช้หลัก 1A 3R			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	(Avoid –หลีกเลี่ยงหรืองดใช้ของที่ไม่จำเป็นหรือของที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง, Reduce – หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้หรือบริโภคของบางอย่างได้เสียทีเดียว พยายามลดการใช้ให้น้อยลง Reuse–ใช้ซ้ำพยายามใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ที่สุด รวมถึงการ Repair หรือซ่อมแซมของที่ยังใช้ได้อยู่ Recycle–แปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่นำวัสดุไปผ่านกระบวนการรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า 3) ปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน 4) ติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นการควบคุมงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด 5) มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต			
2.3	วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) การศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับสนับสนุน 2) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ 3) คำนึงถึงสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเป็นหลัก เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามประเภท เพื่อ			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	การศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้านอย่างแท้จริง 4) ประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน 5) กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจ ชักชวนประชาชน เอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา 6) ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง			
2.4	แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกระยะ 2) ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป็นปัจจุบัน 3) มีแผนรับรองการใช้งบประมาณต่าง ๆ ที่โปร่งใส 4) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
3.1	การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) กำหนดระเบียบและแบบแผนข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) กำหนดบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามความถนัดและเหมาะสมของบุคคล 3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ไม่มอบหมายภาระงานที่หนักจนเกินไป 4) บุคลากรทุกคนรับทราบหน้าที่ของตนเอง และส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติงานและการประเมินผล 5) สถานศึกษามีครูแกนนำ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อขยายผลขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา 6) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
3.2	แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	1) ส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 2) จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง 3) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เปิดใจยอมรับฟังผู้อื่น ทำความเข้าในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้รู้จักการหาความรู้รอบตัว ด้วยการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานที่ได้รับการยอมรับ 5) ผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร			
3.3	การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม ส่งเสริมให้ครูนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกันนอกจากนี้ยังจัดให้มีการร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลักพอเพียงในโรงเรียน 2) ถอดบทเรียนจากเรื่องง่าย ๆ หรือเกิดแนวคิดจากการปฏิบัติจริง 3) ส่งเสริมให้บุคลากรนำแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	4) ส่งเสริม พัฒนาให้บุคลากรเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้			
3.4	วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้ 1) ดำเนินการผ่านกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ เช่น สารประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 2) บุคลากรทุกคนมีส่วนรับรู้ในผลการประเมินการปฏิบัติงาน 3) มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร และนำผลจากการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงพัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
4.1	การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) จัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และจัดระบบการบริหารงานทั่วไปให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	2) จัดระบบการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปที่สอดคล้องกับนโยบาย แผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม 4) จัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักความปลอดภัย ความคุ้มค่า และประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มุ่งเน้นการใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ลดการใช้งบประมาณที่ไม่จำเป็น มีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ผู้เรียน บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ 6) พัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มั่นคง อยู่เสมอ			
4.2	แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ 1) อบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยีรวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	2) ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์สื่อมัลติมิเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเตอร์เน็ต 3) พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียนทุกชั้น เลือกใช้สารสนเทศให้ครอบคลุมในทุก ๆ งาน มีการจัดตารางการให้บริการเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม 4) มีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ฝึกการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา 5) กำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 6) เผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย			
4.3	แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้			

ข้อ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
	1) สร้างสัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่งคณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา 2) การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ สารประชาสัมพันธ์กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมหมู่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ชุมชนต้องการสนับสนุน ให้ความร่วมมือ เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา 3) จัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย			

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

แบบพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์
(Item-Objective Congruence: IOC)
แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

+1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์
0 คะแนน ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์
-1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์

สูตร ค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำตอบกับจุดประสงค์
$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสิน มีดังนี้

ค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นใช้ได้

ค่า IOC ที่คำนวณได้ต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
1.	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	+1	+1	+1	3	1	✓	
2.	อายุ ( ) ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 31 – 39 ปี ( ) 40 – 49 ปี ( ) 50 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	✓	
3.	ระดับการศึกษาสูงสุด ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก	+1	+1	+1	3	1	✓	
4.	ตำแหน่งปัจจุบัน ( ) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ( ) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ( ) ครู	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	ประสบการณ์การทำงาน ( ) ต่ำกว่า 10 ปี ( ) 11 – 20 ปี ( ) 21 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	✓	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
1.	สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	2	0.67	✓	
2.	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
3.	สถานศึกษามีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
4.	สถานศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	+1	0	+1	2	0.67	✓	
6.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	0	+1	2	0.67	✓	
7.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี	+1	+1	+1	3	1	✓	

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
8.	สถานศึกษาวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1	✓	
9.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
10.	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
1.	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนงานโครงการของสถานศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	✓	
2.	สถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	2	0.67	✓	
3.	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่	+1	+1	+1	3	1	✓	
4.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริงเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล	+1	+1	+1	3	1	✓	
6.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านงบประมาณไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	0	2	0.67	✓	
7.	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	✓	
8.	สถานศึกษามีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ	+1	+1	+1	3	1	✓	

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
9.	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	✓	
10.	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต	+1	+1	0	2	0.67	✓	
3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
1.	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
2.	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	+1	+1	0	2	0.67	✓	
3.	สถานศึกษากำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกกลุ่มงาน	+1	+1	+1	3	1	✓	
4.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เช่น การประชุม การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงานองค์กรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และทำวิจัย เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	+1	+1	+1	3	1	✓	

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
6.	สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1	✓	
7.	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
8.	สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
9.	สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1	✓	
10.	สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1	✓	
4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
1.	สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓	
2.	สถานศึกษาจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน	+1	+1	+1	3	1	✓	
3.	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	+1	+1	+1	3	1	✓	

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
		1	2	3				
4.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1	✓	
5.	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	0	2	0.67	✓	
6.	สถานศึกษามีการเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย	+1	0	+1	2	0.67	✓	
7.	สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	+1	0	+1	2	0.67	✓	
8.	สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านวัสดุครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	✓	
9.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย	+1	+1	+1	3	1	✓	
10.	คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	✓	
รวมค่า IOC ทั้งฉบับได้ 0.90								

ผลการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน มีผลค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.988 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 แบบทดสอบสามารถนำไปใช้ได้

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.988	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน	159.4667	560.051	.841	.988
สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.5333	561.016	.820	.988
สถานศึกษามีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.5667	555.564	.863	.988

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
สถานศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.3000	560.631	.865	.987
สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ	159.4333	566.806	.772	.988
สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.4000	564.110	.878	.987
สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับการทำความดี และการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี	159.3333	568.920	.803	.988
สถานศึกษาวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม	159.3333	567.954	.834	.988
สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.5000	567.017	.817	.988
สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.5333	560.051	.887	.987

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนงานโครงการของสถานศึกษา	159.3333	568.644	.812	.988
สถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ	159.3000	571.734	.754	.988
สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่	159.4667	562.947	.854	.987
สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	159.4333	565.840	.754	.988
สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	159.2000	568.303	.810	.988
สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านงบประมาณไว้อย่างชัดเจน	159.2333	569.495	.733	.988
สถานศึกษามีการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นปัจจุบัน	159.2333	569.909	.775	.988
สถานศึกษามีแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ	159.2667	568.271	.846	.988
สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา	159.3000	564.079	.870	.987
สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต	159.1333	575.430	.754	.988

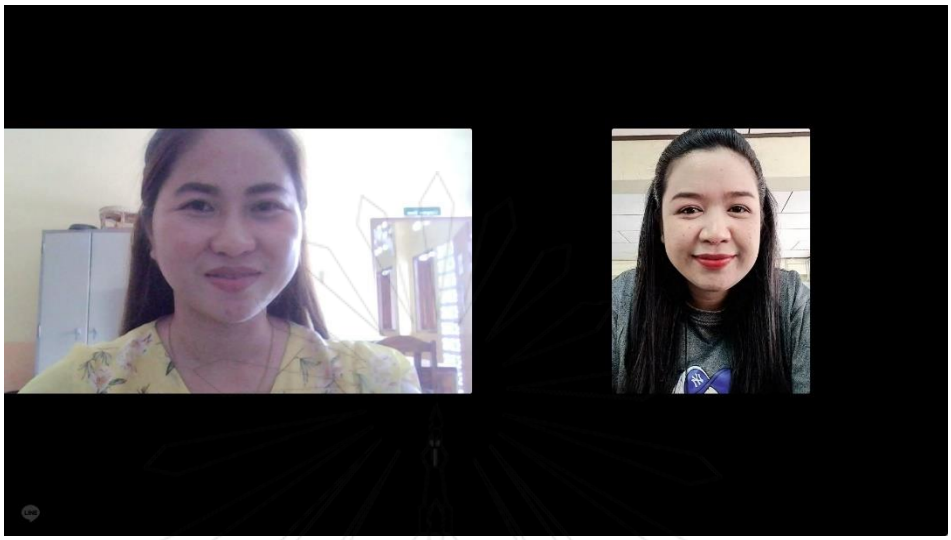
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.5333	572.326	.686	.988
สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	159.3000	571.321	.842	.988
สถานศึกษากำหนดบทบาทมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกกลุ่มงาน	159.3667	569.413	.812	.988
สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เช่น การประชุม การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในหน่วยงาน องค์กรด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.3333	563.678	.801	.988
สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เช่น สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และทำวิจัย เพื่อน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	159.3000	572.148	.740	.988
สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง	159.2667	567.375	.875	.987

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ทางวัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม				
สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.3000	563.045	.900	.987
สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.3000	565.045	.842	.988
สถานศึกษากำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.3667	566.171	.796	.988
สถานศึกษามีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	159.4000	572.248	.688	.988
สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา	159.3000	571.183	.772	.988
สถานศึกษาจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้พอเหมาะกับสภาพการใช้งาน	159.3000	566.907	.844	.988
สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	159.3000	564.838	.848	.988
สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติ	159.3667	564.654	.897	.987

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
งาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ				
สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	159.4667	567.982	.816	.988
สถานศึกษามีการเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย	159.5333	564.464	.867	.987
สถานศึกษามีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	159.5667	565.633	.765	.988
สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม	159.5333	563.154	.852	.987
สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย	159.5333	560.464	.834	.988
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา	159.5333	562.051	.882	.987

ภาคผนวก จ
ภาพการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางสาวฤทัยพร พาหะมาก ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเคียนซาพิทยาคม
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 11 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 10.30 น.

นางสาวเสาวลักษณ์ บุญมาก ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดกาฬสินธุ์
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 9 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 18.20 น.

นางสาววิมลมาศ โลหุตางกูร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหมืองทวด
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 11 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 14.30 น.

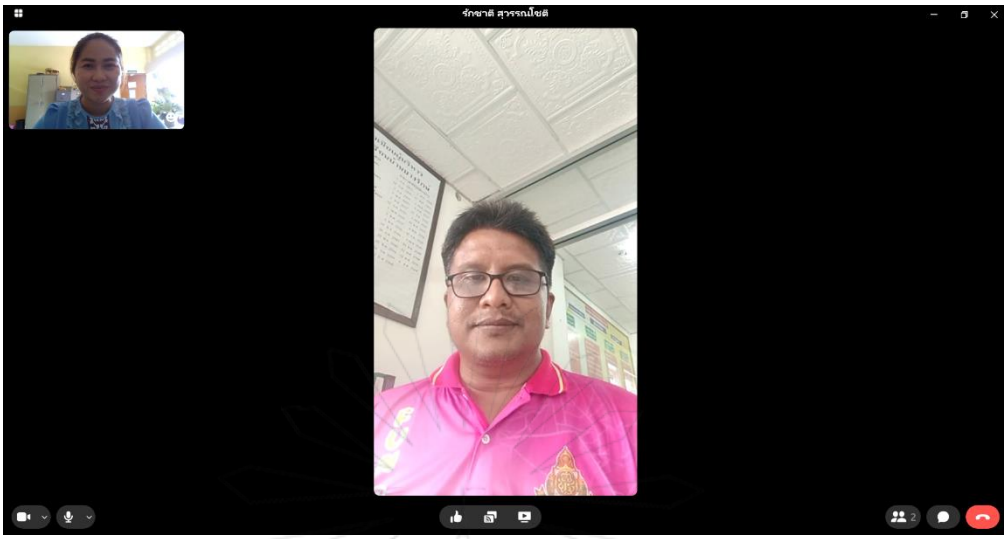
นางสาวกรวรรณ ยืนนาน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขานาใน
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 09.30 น.

นางสาวอัญชนก มีดี ครูชำนาญการ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 22 (ใต้ร่มเย็น)
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 11 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 18.30 น.

นางยุพาพันธ์ คุณวิจิตร ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดถ้ำวราราม
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 10.00 น.

นายรักชาติ สุวรรณโชติ รองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนบ้านบางรักษ์
สัมภาษณ์ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2567 เริ่มเวลา 13.30 น.

ภาคผนวก ฉ
แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

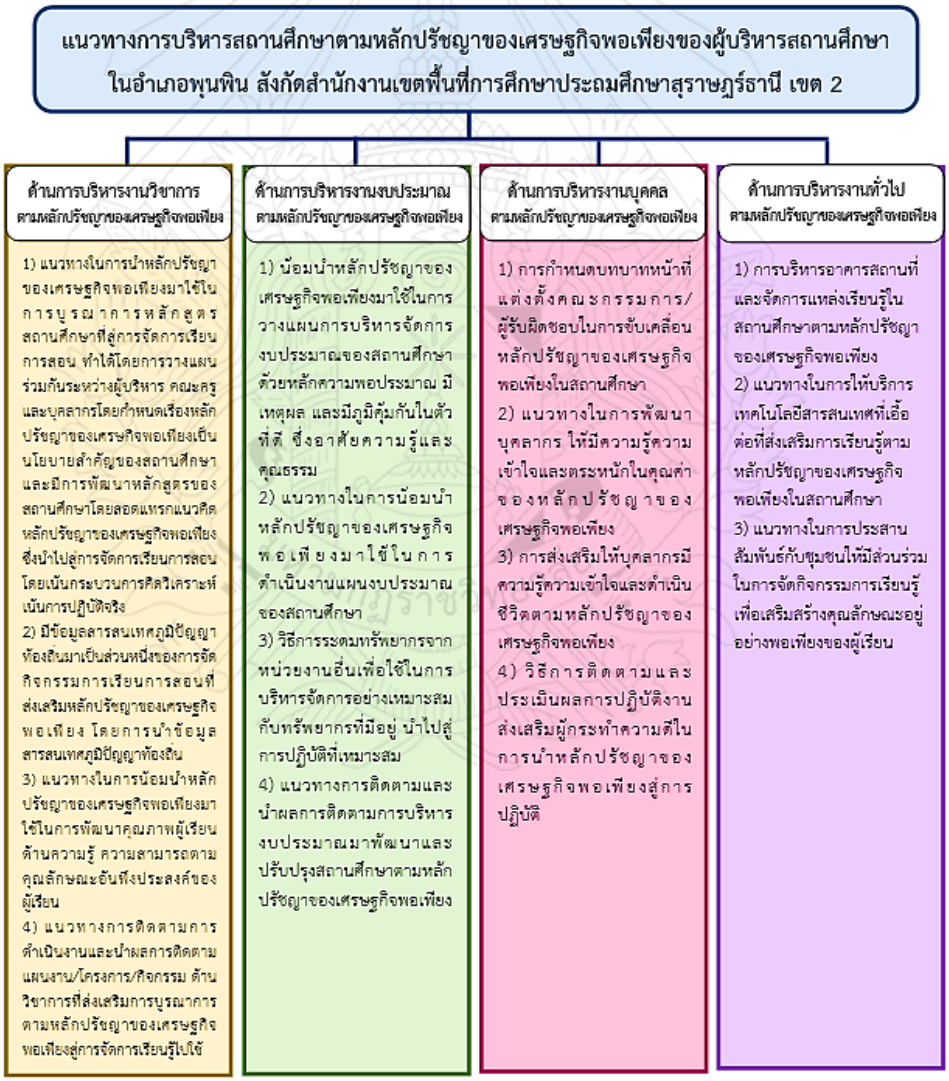
พรรฐธกมล คงทอง

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

****

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มายกร่างรูปแบบ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผ่านการประเมินความเหมาะสมด้วยแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แนวทางการปฏิบัติ ดังภาพ

นำเสนอรายละเอียดแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัย สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย มีวิสัยทัศน์ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 10) การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระเบียบแบบแผน ผู้บริหารที่ดีมีหน้าที่สำคัญในการเลือกวิธีการบริหารที่ดีที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเหมาะสมตามบริบทของสถานที่นั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เกิดจากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามการบริหารงานของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.1 แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะ

ครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2) สถานศึกษานำคุณลักษณ์อันพึงประสงค์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตร

3) กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูตร

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

5) สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนตามหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพื้นฐานการดำรงชีวิตของผู้เรียน

6) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7) มีการวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

3.1.2 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) นำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่า และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของทรัพยากรท้องถิ่น กับสภาพสังคมปัจจุบัน

2) ส่งเสริมการสร้างภูมิปัญญาการทำไม้กวาดก้านมะพร้าว การทำน้ำยาล้างจาน การปลูกผัก มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง เน้นการสืบสานภูมิปัญญาไทยสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านสังคม และวัฒนธรรม

3) สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนโดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน

3.1.3 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาณ ใช้ความรู้ มีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ

2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ให้สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทำให้ครูมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ที่เน้นทางทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ

3.1.4 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ไปใช้ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) แต่งตั้ง / มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำตัวชี้วัดประเมินคุณภาพภายในตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) นิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการจัดรายงานความก้าวหน้าปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น แบบกัลยาณมิตร

3) ผู้รับผิดชอบรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร โดยใช้หลักเหตุและผล ส่งผลให้สามารถนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการทำงานของแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น

4) มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ด้วยหลักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) มีการศึกษาระเบียบการบริหารจัดการงบประมาณให้แม่นยำ ชัดเจน

2) จัดประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน

3) กำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา

4) จัดสรรงบประมาณที่มีงานใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด โดยลำดับตามความสำคัญของสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างที่ถูกต้อง

6) จัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ

3.2.2 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน

2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินงานงบประมาณใช้หลัก 1A 3R (Avoid –หลีกเลี่ยงหรืองดใช้ของที่ไม่จำเป็น หรือของที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง, Reduce – หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้หรือบริโภคของบางอย่างได้เสียทีเดียว พยายามลดการใช้ให้น้อยลง Reuse–ใช้ซ้ำพยายามใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ที่สุด รวมถึงการ Repair หรือซ่อมแซมของที่ยังใช้ได้อยู่ Recycle–แปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่นำวัสดุไปผ่านกระบวนการรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า

3) ปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน

4) ติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นการควบคุมงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

5) มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต

3.2.3 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) การศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับสนับสนุน

2) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ

3) คำนึงถึงสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเป็นหลัก เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามประเภท เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้านอย่างแท้จริง

4) ประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมกัน

5) กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจ ชักชวนประชาชน เอกชน หรือหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา

6) ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3.2.4 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกระยะ

2) ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป็นปัจจุบัน

3) มีแผนรับรองการใช้งบประมาณต่าง ๆ ที่โปร่งใส

4) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) กำหนดระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) กำหนดบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามความถนัดและเหมาะสมของบุคคล

3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ไม่มอบหมายภาระงานที่หนักจนเกินไป

4) บุคลากรทุกคนรับทราบหน้าที่ของตนเอง และส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานและการประเมินผล

5) สถานศึกษามีครูแกนนำ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อขยายผลขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

6) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) ส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง

3) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เปิดใจยอมรับฟังผู้อื่นทำความเข้าในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้รู้จักการหาความรู้รอบตัว ด้วยการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานที่ได้รับการยอมรับ

5) ผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร

3.3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่มส่งเสริมให้ครูนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกันนอกจากนี้ยังจัดให้มีการร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลักพอเพียงในโรงเรียน

2) ถอดบทเรียนจากเรื่องง่าย ๆ หรือเกิดแนวคิดจากการปฏิบัติจริง

3) ส่งเสริมให้บุคลากรนำแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน

4) ส่งเสริม พัฒนาให้บุคลากรเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

3.3.4 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้

1) ดำเนินการผ่านกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ เช่น สารประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2) บุคลากรทุกคนมีส่วนรับรู้ในผลการประเมินการปฏิบัติงาน

3) มีการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร และนำผลจากการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4.1 การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) จัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา และจัดระบบการบริหารงานทั่วไปให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์

2) จัดระบบการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปที่สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

4) จัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักความปลอดภัย ความคุ้มค่าและประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มุ่งเน้นการใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ลดการใช้งบประมาณที่ไม่จำเป็น มีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ผู้เรียน บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

6) พัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มั่นคง อยู่เสมอ

3.4.2 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) อบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยีรวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

2) ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์สื่อมัลติมิเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

3) พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรม

ร่วมกัน มีการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียนทุกชั้น เลือกใช้สารสนเทศให้ครอบคลุมในทุก ๆ งาน มีการจัดตารางการให้บริการเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม

4) มีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ฝึกการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

5) กำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6) เผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

3.4.3 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

1) สร้างสัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่งคณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา

2) การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ สารประชาสัมพันธ์ กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมหมู่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ชุมชนต้องการสนับสนุน ให้ความร่วมมือ เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา

3) จัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

3.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นแค่การทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ แต่ควรนำหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในด้านทักษะการคิดให้เป็นรูปธรรม คงอยู่และยั่งยืน ตลอดจนมีการขยายผล และคงสภาพการเป็นสถานศึกษาพอเพียงของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างของชุมชนอย่างยั่งยืน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางพรรฐธกมล คงทอง

วัน เดือน ปีเกิด 31 สิงหาคม 2535

สถานที่เกิด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 38/4 หมู่ 2 ตำบลโคกยาง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 92110

ตำแหน่งปัจจุบัน ครู โรงเรียนบ้านบางยาง วิทยฐานะ ชำนาญการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทาราม
อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มัธยมศึกษา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี
อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

E-mail address phadtakamon.kon@student.mbu.ac.th